

**DECRET 19/2007, DE 16 DE MARÇ, PER QUAL S'APROVA
EL PLA D'ORDENACIÓ DELS RECURSOS NATURALS
DE LA SERRA DE TRAMUNTANA¹**

(BOIB núm. 54 Ext., de 16 de març de 2007)

La Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental a l'article 7 estableix que per tal d'adequar la gestió dels espais de rellevància ambiental als principis inspiradors de la Llei, el Govern de les Illes Balears ha de planificar els recursos naturals mitjançant plans d'ordenació dels recursos naturals. L'apartat 2 de l'esmentat article remet, pel que fa a l'objecte, efecte i contingut mínim d'aquests plans a la Llei estatal 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestre.

Amb el propòsit de complir el objectius assenyalats a l'article 4.3 de la Llei estatal 4/89 esmentada i el contingut mínim fixat tant a l'article 4.4 de la mateixa Llei com en els apartats 4 i 5 de l'article 7 Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació del espais de rellevància ambiental, s'ha procedit a l'elaboració d'aquest Pla d'ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana en base a la informació disponible sobre aquest privilegiat indret i amb l'experiència acumulada en la planificació i gestió d'altres espais naturals protegits. Aquests continguts s'han estructurat, en el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la Serra de Tramuntana, en tres parts diferenciades que es corresponen amb: A.- Memòria ambiental i diagnosi. B.- Estudi socioeconòmic i estratègia de comunicació. C.- Règim de protecció i normativa.

L'article 9 de la Llei estableix que els plans d'ordenació dels recursos naturals s'han d'aprovar per decret del Govern de les Illes Balears. En la elaboració d'aquest decret s'han seguit els tràmits previstos a l'article 9.2 de la Llei 5/2005 de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental.

Per tot l'anterior, a proposta del conseller de Medi Ambient, i havent-ho considerat el Consell de Govern a la sessió celebrada el 16 de març de 2007.

DECRET

Article únic. Aprovació del pla d'Ordenació dels recursos Naturals de la Serra de Tramuntana

1. S'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana que figura com a Annex d'aquest Decret estructurat en 3 parts: a) Memòria ambiental i diagnosi, b) Estudi socioeconòmic i estratègia de comunicacions i c) Règim de protecció i normativa.

2. S'ordena la publicació en el Butlletí oficial de les Illes Balears de la part normativa de l'esmentat Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana.

¹ Aquest Decret s'ha vist afectat pel Decret 2/2023, de 23 de gener, pel qual s'aprova la modificació puntual del Pla d'ordenació de recursos naturals (PORN) de la Serra de Tramuntana, aprovat pel Decret 19/2007, de 16 de març ([BOIB núm. 13, de 28 de gener de 2023](#)).

3. Notificar aquest Acord al Consell Insular de Mallorca i als ajuntaments que es trobin total o parcialment dins l'àmbit del PORN i també a les persones que hagin comparegut a l'expedient en qualitat d'interessats.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Disposició adicional única. Xarxa d'Àrees de Lleure a la Natura

1. Es crea la Xarxa d'Àrees de Lleure a la Natura (XALEN), xarxa pública adscrita a la Direcció General de Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient, que ha d'integrar aquelles instal·lacions i/o equipaments, tant de titularitat pública com privada, relacionats amb els usos recreatius, educatius, culturals i similars, com refugis, albergs, cases de colònies, àrees recreatives, àrees d'acampada, i altres recursos de naturalesa anàloga.

2. El conseller de Medi Ambient, mitjançant una ordre, ha d'aprovar el Pla Especial de Xarxa d'Àrees de Lleure a la Natura. Aquesta ordre ha de concretar la tipologia d'aquestes instal·lacions o equipaments, els requisits per a formar part d'aquesta xarxa pública, les normes, directrius i règim d'utilització d'aquestes instal·lacions, els terminis i requeriments per a la incorporació a la xarxa i altres extrems necessaris per al seu desplegament.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Desplegament i execució

Es faculta el conseller de Medi ambient, en l'àmbit de les seves competències, per dictar les disposicions i adoptar les mesures precises per al compliment del previst en aquest Decret.

Disposició final segona. Entrada en vigor

Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat al *Butlletí oficial de les Illes Balears*.

ANNEX

PLA D'ORDENACIÓ DE RECURSOS NATURALS DE LA SERRA DE TRAMUNTANA

C. RÈGIM DE PROTECCIÓ I NORMATIVA

INTRODUCCIÓ

Un dels espais més valuosos i emblemàtics de l'illa de Mallorca és la Serra de Tramuntana, l'alineació muntanyosa que s'estén a la part nord de l'illa, amb abruptes desnivells que arriben fins la mar i que es suavitzen en la vessant contrària, cap a l'interior del territori.

La interacció entre l'aigua i la composició calcària dels materials de la Serra ha dibuixat un paisatge esplèndid i capritxós on dominen les dolines, els esquetjars i una intricada xarxa de cavitats subterrànies i avencs.

Aquesta singularitat es va reconèixer amb la declaració com a monument natural de dos tipus dels indrets més singulars inclosos dins l'àmbit territorial d'aquest pla d'ordenació dels recursos naturals: d'una banda, els torrent de Pareis, del Gorg Blau i de Lluc; i de l'altra les surgències intermitents de les fonts Ufanès.

Dins les formacions càrstiques de la Serra s'han desenvolupat microhàbitats que són refugi per a espècies relictas i que ha permès l'evolució d'espècies animals i vegetals endèmiques.

L'alzinar, els carritxars, les boixedes, les pinedes més, la vegetació pròpia dels cims i penyals..., es defineixen com els elements principals en els paisatges de la Serra.

Pel que fa a la fauna, la Serra és l'espai que guarda, quasi bé gelosament, la major diversitat d'aquestes illes. La presència d'invertebrats endèmics, molts encara desconeguts, a l'espera de la garantia del seu estalvi per ésser descoberts, ha atret la presència de científics i estudiosos cap a la foscor de les coves, i els ambients aquàtics de fonts i torrents on l'aigua raja vida i dinamisme.

Però també caragols, papallones i sobretot escarabats ho irisen tot de colors i juntament amb els bacteris i els fongs participen en el cicle de reciclatge de nutrients de la Serra.

La poca representació faunística en mamífers, dels quals cal destacar les distintes espècies de rates pinyades, es compensa per la presència d'una rica varietat d'avifauna. Els penya-segats marins i interiors són zones d'especial interès per la nidificació de rapinyaires. Espècies emblemàtiques com el voltor negre, la milana, el falcó marí, comparteixen el cel de la Serra amb altres aus d'estada temporal que fan d'aquesta formació una zona de descans en les seves migracions.

La presència humana en aquesta zona muntanyosa ha estat constant al llarg del temps, vestigis de la qual els trobam tant a les coves pretalaiòtiques com en els elements talaiòtics, restes dels pobles que plens de misteris i d'incògnites representen la transició cap a l'era històrica. Als àrabs devem el paisatge agrícola tan característic i indestruïble de la Serra amb les seves marjades sembrades d'oliveres, les sèquies i els aljubs.

La conquesta de l'Illa per Jaume I va introduir elements etnològics que permetien l'aprofitament dels recursos naturals com les cases de neu i les sitges que es poden contemplar encara en molts indrets d'aquest paratge.

Per altra banda, a la Serra es mantenen activitats tradicionals, testimoni i memòria d'un territori tancat, esquerp, muntanyós i mal comunicat. Les oliveres, element essencial del paisatge agrícola mallorquí i la ramaderia ovina encara són vius a la muntanya. Les tafones, les cases de roters, els forns de calç, són els vestigis d'una forma de vida rural que ja tan sols romanen a la memòria.

Però la Serra no és només un indret on conflueixen elements naturals, vestigis antròpics d'altres temps i activitats agrícoles i ramaderes actuals, si no un espai on els habitants de l'Illa i els visitants poden gaudir del paisatge, les activitats esportives, d'educació ambiental o senzillament lúdiques.

A la vista de tots aquests factors, la disposició addicional tercera de la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears va plasmar el compromís del Parlament amb la societat d'aquestes

illes, que el Govern hauria de dur a terme promovent, dins l'àmbit de les àrees representatives de la Serra de Tramuntana la declaració d'un espai natural protegit, d'acord amb el que preveu la Llei 4/1989 de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestre.

L'article 7 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental estableix que per tal d'adequar la gestió dels espais de rellevància ambiental als principis inspiradors de la Llei, el Govern de les Illes Balears ha de planificar els recursos naturals mitjançant plans d'ordenació dels recursos naturals. L'apartat 2 de l'esmentat article remet, pel que fa a l'objecte, efectes i contingut mínim d'aquests plans a la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de flora i fauna silvestres.

L'article 4 de la Llei 4/1989 esmentada estableix que els Plans d'Ordenació dels Recursos Naturals han de tenir com a contingut mínim:

- a) Delimitació de l'àmbit territorial objecte d'ordenació i descripció i interpretació de les seves característiques físiques i biològiques.
- b) Definició de l'estat de conservació dels recursos naturals, els ecosistemes i els paisatges que integren l'àmbit territorial en qüestió, formulant una diagnosi del mateix i una previsió de la seva evolució futura.
- c) Determinació de les limitacions generals i específiques que respecte als usos i activitats hagin d'establir-se en funció de la conservació dels espais i espècies a protegir, amb especificació de les distintes zones en el seu cas.
- d) Aplicació, en el seu cas, d'algun dels règims de protecció establerts en els títols III i IV.
- e) Concreció d'aquelles activitats, obres o instal·lacions públiques o privades a les que calgui aplicar el règim d'avaluació previst en el Real Decreto Legislativo 1302/1986, de 28 de junio, de Evaluación de Impacto Ambiental.
- f) Establiment de criteris de referència orientadors en la formulació i execució de les diverses polítiques sectorials que incideixen en el seu àmbit territorial.

La Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental de les Illes Balears assenyalava a l'article 7 que a més dels continguts mínims establerts a la Llei 4/1989, de conservació dels espais naturals i la flora i fauna silvestre, els plans d'ordenació inclouran també un estudi de la viabilitat dels sectors econòmics i ha d'identificar i assenyalar les mesures per al foment i la promoció de l'espai. Igualment ha d'establir l'estratègia de comunicació i els mecanismes d'informació i assessorament a la població afectada.

Complimentats els apartats a) i b) de l'assenyalat article 4 de la Llei 4/1989, i els esmentats de l'article 7 de la Llei 5/2005, mitjançant la memòria que precedeix, en aquest document es desenvolupen la resta dels continguts esmentats, estructurats de la forma següent:

- I. Proposta d'un règim de protecció.
- II. Normativa d'ordenació del Pla: zonificació i delimitació d'usos. Actuacions sotmeses al procediment d'Avaluació d'Impacte Ambiental.
- III. Annex cartogràfic-normatiu.

I. PROPOSTA D'UN RÈGIM DE PROTECCIÓ

1. L'article 4.3 c) de la Ley 4/1989, de 27 de marzo, de conservación de los espacios naturales y de la flora y fauna silvestres, fixa com un dels objectius dels plans d'ordenació de recursos naturals l'assenyalament dels règims de protecció que procedeixin. D'altra banda l'article 4.4 a la lletra d) estableix com a contingut mínim dels plans d'ordenació dels recursos naturals l'aplicació, si escau, d'alguns dels règim de protecció establerts en els títols III y IV de l'esmentada Llei. El títol III en l'article 12 defineix les quatre categories bàsiques d'Espai Natural Protegit i, més endavant, a l'article 21.2 s'estableix que les Comunitats Autònomes amb competència exclusiva en matèria d'espais naturals protegits, i amb competència per dictar normes addicionals de protecció en matèria de medi ambient, podran establir, a més de les figures previstes en el articles anteriors, unes altres de diferents regulant les seves corresponents mesures de protecció.

Dins aquest marc la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental, a l'article 11 classifica els espais naturals protegits de les Illes Balears en funció dels bens i valors la protecció dels quals es pretén en les categories següents:

- Parcs naturals.
- Paratges naturals.
- Reserves naturals, que poden ser integrals i especials.
- Monuments naturals.
- Paisatges protegits.
- Llocs d'interès científic i microreserves.

2. La Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears va establir a la disposició addicional tercera que el Govern hauria de promoure la declaració com a espais naturals protegits, d'acord amb les previsions de la Llei estatal 4/1989, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestre, d'àrees representatives de la Serra de Tramuntana.

3. El règim de protecció com a àrea d'especial interès que es va derivar de l'entrada en vigor de la Llei 1/1991, de 30 de gener, amb les prohibicions i limitacions que li són inherents i que s'aplica a l'àrea estudiada, no proporciona les eines per a la gestió i conservació del territori que implica un espai natural protegit.

4. Per tant, és necessari, per assolir uns objectius de conservació ambiental efectius, una gestió específica mitjançant una figura de protecció del l'espai natural que integri els usos humans compatibles i la protecció dels valors ambientals, tal com propugna la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental de les Illes Balears.

5. Aquestes determinacions permetran disposar dels mitjans humans i materials necessaris per a dur a terme els objectius fixats en els instruments de planejament.

6. Així mateix s'ha de tenir en compte que dins l'àmbit d'estudi es troben àmplies zones que formen part de la proposta balear d'espais que s'han d'integrar dins la xarxa europea Natura 2000, atesos els acords de Consell de Govern de 28 de juliol de 2000, de 23 d'abril de 2004, i de 3 de març de 2006 i els Decrets 28/2006, de 24 de març pel qual es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus i el Decret 29/2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de LIC i ZEPA a l'àmbit territorial de les

Illes Balears. Aquests espais han de comptar amb els instruments de gestió que permetin mantenir les espècies i els seus hàbitats en condicions òptimes.

7. Del contingut de la memòria del PORN poden diferenciar-se les següents grans tipologies dins l'àmbit territorial que delimita aquest Pla:

- a) Àrees ocupades per ambients naturals quasi bé no alterats per l'activitat humana que presenten elements geomorfològics característics i que compten amb una alta concentració d'espècies de fauna i flora endèmiques relictas i/o protegides. Són zones considerades com a vertaders reservoris de la diversitat genètica de la Serra, tant faunística com florística. S'inclouen illots i farallons, els penya-segats, espadats, cims, petits torrents encaixats, rossegueres, avencs i algunes cavitats i estructures de gènesi càrstica.
- b) Àrees ocupades per ambients naturals que tenen un rellevant valor ecològic, paisatgístic i etnològic, on l'activitat humana, si s'ha produït, s'ha compatibilitzat amb els recursos existents i la conservació dels hàbitats. S'inclouen àrees forestals singulars (bosc relictas), alzinars, coves, fonts, torrents amb poblacions biòtiques d'interès i altres enclavaments necessaris per a la protecció de la flora i la fauna.
- c) Àrees naturals, agrícoles i forestals, on les activitats i els elements etnològics han conformat un paisatge integrat, rural i tradicional, que es presenta com a propi i característic de la Serra de Tramuntana. S'inclouen, les marjades i els olivars i altres cultius tradicionals, així com les pinedes, brolles, garrigues i carritxars.
- d) Àrees influïdes per la proximitat d'assentaments antròpics, on es desenvolupen o s'han desenvolupat activitats agrícoles i ramaderes, les quals al llarg dels anys han transformat el paisatge i li han donat un caràcter exclusivament rural. S'inclouen els camps de conreu de secà i reguiu amb algunes superfícies boscoses vinculades a l'explotació, així com zones on s'ubiquen equipaments i infraestructures necessaris pel desenvolupament i benestar de les poblacions properes.
- e) Àrees marines d'àmbit litoral, amb les seves extenses i consolidades praderies de *Posidonia oceanica*, les coves i cavitats submarines, i a banda de les esmentades, tot un mosaic de comunitats bentòniques, les quals es distribueixen segons la llum solar incident i la tipologia del fons on s'assenten.

8. Sobre la base de les conclusions exposades i les que apareixen als estudis de diagnosi ambiental elaborats i, segons les disposicions normatives que estableix la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO) es proposen les categories d'Espai Natural Protegit següents:

- Tenint en compte la vocació majoritària del territori, declarar com a paratge natural tot l'àmbit territorial d'aquest Pla. Atès que es tracta d'un territori extens on des d'antuvi s'han compatibilitzat les activitats agrícoles, ramaderes i forestals tradicionals amb els valors naturals, arqueològics i etnològics fent que es conformàs un paisatge singular amb una personalitat pròpia i característica dins l'Illa de Mallorca. Amb aquesta declaració es possibilitaria la conservació d'aquest indret i, alhora, es faria possible el desenvolupament sostenible de les poblacions que s'hi integren.
- Declarar com a reserves naturals integrals l'àmbit territorial integrat per aquelles zones d'exclusió delimitades en l'annex cartogràfic I.1, les quals inclouen tota una sèrie d'hàbitats on es desenvolupen espècies de flora i fauna,

- la protecció de les quals és obligada per a la seva conservació, no essent compatibles ni els usos ni l'ocupació humana aliena a finalitats científiques.
- Declarar com a reserves naturals especials les àrees territorials assenyalades i delimitades al plànol I.2. Aquestes àrees territorials allotgen tota una sèrie d'enclavaments, formacions geomorfològiques i hàbitats amb masses forestals singulars i espècies florístiques i faunístiques que cal preservar, a causa del seu interès i/o singularitat.
 - Declarar com a llocs d'interès científic les coves i fonts que apareixen a l'annex I.3 atès que són ambients naturals amb característiques especials quant a formacions geològiques, jaciments paleontològics i poblacions florístiques i faunístiques que fan obligada la seva protecció mitjançant mesures específiques de conservació temporals o permanents. Hi cap un ús públic limitat i regulat el qual es podrà revocar quan aquest posi en perill els valors naturals que allotgen.
 - Mantenir la declaració, delimitació i regulació d'usos que es contemplen en el Decret 111/2001, de 31 d'agost, pel qual es declara les Fonts Ufanès com a monument natural i en el Decret 53/2003, de 16 de maig de declaració del monument natural dels torrents de Pareis, del Gorg Blau i de Lluc que es reproduïxen a l'annex cartogràfic I.4.

II. NORMATIVA D'ORDENACIÓ: ZONIFICACIÓ I DELIMITACIÓ D'USOS. ACTUACIONS SOTMESES AL PROCEDIMENT D'AVUACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

TÍTOL PRIMER DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Finalitat i àmbit territorial

1. A l'empara del que estableix la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels Espais de Rellevància Ambiental i de la Llei estatal 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres aquest Pla té com a finalitat l'ordenació general dels recursos i valors naturals de la Serra Tramuntana així com dels seus valors paisatgístics i etnològics.

2. L'àmbit territorial del present Pla és el que es defineix gràficament al plànol que constitueix l'annex cartogràfic II.1 d'aquest document i comprèn total o parcialment els termes municipals d'Alaró, Andratx, Banyalbufar, Bunyola, Calvià, Campanet, Deià, Escorca, Esporles, Estellencs, Fornalutx, Lloseta, Mancor de la Vall, Palma, Pollença, Puigpunyent, Santa Maria, Selva, Sóller i Valldemossa i exclou els sistemes d'infraestructures, equipaments i les APT de carreteres, tots aquests grafiats i prevists al PTI de Mallorca aprovat pel Ple del Consell Insular de 3 de desembre de 2004.

Article 2. Objectius

Els objectius fonamentals d'aquest Pla són:

- a) La protecció dels béns i valors naturals, paisatgístics i etnològics, tant terrestres com marins, d'aquesta àrea mitjançant una ordenació i regulació d'usos que promogui una protecció ambiental sostenible alhora que afavoreixi la millora de les condicions de vida de la població de la zona.

- b) El manteniment i millora dels recursos hídrics de la Serra.
- c) La protecció, conservació i potenciació de la vegetació associada a la zona i el seu entorn.
- d) La creació de condicions favorables per a l'assentament, el manteniment i la reproducció de les comunitats faunístiques.
- e) El manteniment i garantia de la continuïtat i la promoció dels processos i dinàmiques agropecuàries i agroturístiques que singularitzen el paisatge de tota l'àrea, així com el foment d'usos i activitats tradicionals i complementàries dins un context de desenvolupament sostenible.
- f) La implicació dels propietaris i les seves associacions en la gestió ambiental de les seves propietats, posant en marxa l'elaboració de plans d'ús i conservació que permetin un futur econòmic ecològicament sostenible a l'àrea.
- g) La promoció, en els indrets que sigui oportú, d'activitats d'ús públic i educació ambiental que contribueixin a un millor coneixement i valoració del medi natural i el paisatge mediterrani.
- h) El foment de les labors científiques i d'investigació per aprofundir en el coneixement dels valors ambientals, paisatgístics i etnològics de l'espai natural.
- i) La combinació dels usos tradicionals i altres usos que resultin compatibles amb els objectius de conservació en les finques, ponderant una valoració econòmica i ecològica, d'acord amb l'elevada qualitat ambiental i el necessari desenvolupament harmònic de la zona.
- j) L'establiment de mesures de foment, normatives i econòmiques, que assegurin la supervivència d'un ús agrari, ramader, forestal i ambiental, possibilitant i creant, en aquests sectors, les condicions favorables per a la obtenció de mitjans per completar les seves rendes per tal d'evitar l'abandonament d'aquests sector. Així com la supervivència d'un ús cinegètic pels titulars compatible amb altres interessos de l'àrea, com els de conservació, esbarjo, investigació, educació ambiental que es determinaran en el Pla rector d'ús i gestió.
- k) La promoció de les entitats de custòdia del territori i dels convenis i servituds d'interès mediambiental amb els titulars de drets com a eines efectives per assolir els objectius d'aquest Pla.
- l) La connexió biològica amb altres espais naturals protegits propers.

Article 3. Zonificació

Tenint en compte les tipologies identificades, considerant les conclusions dels estudis de diagnosi ambiental fets en el marc del present Pla i d'acord amb l'article 22 de la LECO, s'estableixen les següents categories de zonificació:

- * Zones d'exclusió.
- * Zones d'ús limitat.
- * Zones d'ús compatible.
- * Zones d'ús general.

Article 4. Vigència i efectes

1. El Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals té una vigència indefinida.
2. Per a la modificació d'aquest Pla s'ha de seguir el procediment previst a la normativa vigent per a l'elaboració i aprovació dels plans d'ordenació dels recursos naturals.

3. Les disposicions del PORN són vinculants per redactar el Pla rector d'ús i gestió corresponent i els altres instruments que puguin elaborar-se per desplegar-ne i executar-ne les previsions.

4. Els efectes d'aquest Pla són els que preveu l'article 7 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels Espais de Rellevància Ambiental.

Article 5. Interpretació

1. La normativa d'aquest Pla s'ha d'interpretar segons el seu contingut i totes les determinacions que s'inclouen a la memòria, la documentació gràfica i els annexes, i de conformitat amb els objectius i finalitat del Pla.

2. En cas de dubte o contradicció dins les regulacions del Pla en els diferents documents s'ha de considerar vàlida la norma que estableixi una regulació més específica.

3. En cas de discordança entre la regulació gràfica i l'escripta ha de prevaler aquesta última.

TÍTOL SEGON

NORMES GENERALS PER A LES DIFERENTS ZONES DELIMITADES

CAPÍTOL I

DISPOSICIONS COMUNES

Article 6. Zonificació

1. A l'efecte de precisar l'ordenació dels usos i de les activitats a les diferents àrees, s'estableixen les zones definides a l'article 3 del Pla i que es representen gràficament en l'annex cartogràfic II.2 del present document.

2. El Pla Rector d'Ús i Gestió i els plans i instruments que el despleguin, s'han de sotmetre a aquesta zonificació i han de definir al detall la funció, regulació i gestió de les diferents zones, i poden també delimitar noves subzones als efectes de detallar els usos i redefinir amb un major detall la cartografia.

Article 7. Classificació dels usos

1. De conformitat amb el que preveu la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels Espais de Rellevància Ambiental dins l'àmbit d'aplicació d'aquest Pla els usos poden ser permesos, autoritzables o prohibits.

2. Els usos i activitats permesos són aquells que per la seva pròpia naturalesa són compatibles amb els objectius de protecció de cada zona. Amb caràcter general es consideren usos o activitats permesos els agrícoles, ramaders, forestals i pesquers tradicionals i altres no tradicionals que resultin compatibles amb els objectius de conservació.

3. Es consideren usos o activitats autoritzables els previstos com a tals per ser, sota determinades condicions, compatibles amb la protecció del medi natural sense deteriorament dels seus valors, així com tots els usos i activitats no definits com a permesos o prohibits.

4. Són usos i activitats prohibits els declarats com a tals en raó de la seva incompatibilitat amb la protecció i per suposar un perill actual, directe o indirecte.

CAPÍTOL II

ZONES D'EXCLUSIÓ

Article 8. Definició

1. Són aquelles àrees amb una major qualitat biològica o que contenen els elements biòtics o abiòtics més fràgils, amenaçats o representatius.

L'accés i l'estada de persones en aquestes zones es farà en els termes establerts en aquest Pla, atenent prioritàriament a la seva conservació, tot procurant, alhora, satisfer les finalitats científiques, educatives i gaudi dels béns de domini públic i dels integrants del patrimoni cultural, en les condicions escaients per a la conservació de l'espai natural.²

2. Formen part d'aquestes zones els illots, farallons, penya-segats i espadats, cims culminals, torrents encaixats, avencs i cavitats subterrànies i altres àrees d'interès ambiental excepcional grafiades en l'annex cartogràfic II.2.

Article 9. Funcions

Les zones d'exclusió tenen com a funcions fonamentals la protecció integral dels ecosistemes, comunitats i elements biòtics i abiòtics que contenen i la preservació dels processos ecològics naturals que s'hi produeixen. La vocació d'aquestes àrees és la conservació o restauració dels seus valors naturals; el manteniment de la qualitat paisatgística i ecològica i també la investigació científica.

Article 10. Usos a fomentar

Es fomentarà l'estudi dels seus valors naturals, la millora d'hàbitats, el manteniment de la qualitat paisatgística i l'eliminació d'espècies al·lòctones. S'ha de promoure la investigació científica per a aquestes finalitats.

CAPÍTOL III

ZONES D'ÚS LIMITAT

Article 11. Definició

1. Són aquelles àrees amb una alta qualitat biològica o elements fràgils o representatius en les quals els objectius de conservació admeten un ús públic reduït amb mitjans tradicionals sense instal·lacions permanents. Son zones d'un indubtable valor naturalístic, científic, cultural i paisatgístic que presenten un cert grau de transformació antròpica. En elles es poden presentar algun tipus d'aprofitament primari productiu que és compatible amb la preservació dels valors que se pretenen protegir.

2. Integren també aquestes zones les àrees que, tot i no tenir les condicions per gaudir de la protecció integral de les zones d'exclusió, mereixen una protecció especial adreçada a determinats hàbitats singulars, espècies concretes i formacions geològiques que contenen. En aquests casos pot autoritzar-se un ús humà moderat de caràcter tradicional i un ús educatiu i excepcionalment pot autoritzar-se un ús de visita degudament controlat. El Pla rector d'ús i gestió ha de determinar, dins les zones d'ús limitat, la normativa específica d'aquestes zones de protecció especial.

² Paràgraf afegit pel Decret 2/2023, de 23 de gener, esmentat en la nota 1.

3. Formen part d'aquesta zona les àrees grafiades a l'annex cartogràfic II integrades per llocs de la Xarxa Natura 2000, àrees d'alzinar i altres zones d'alt valor botànic i/o faunístic.

Article 12. Funcions

Les zones d'ús limitat tenen com a funcions fonamentals la preservació o restauració dels seus valors naturals i etnològics, de la qualitat paisatgística així com el manteniment de les activitats tradicionals de la zona, i d'un ús públic controlat i d'educació i d'interpretació ambiental ordenat.

Article 13. Usos a fomentar

1. Es fomentaran els usos coherents amb la conservació del medi i les activitats d'interpretació i educació ambiental, que en cap cas no poden produir efectes negatius sobre els valors protegits.

2. Cal fomentar la gestió forestal sostenible, que ha de donar prioritat a la funció ecològica de les masses forestals existents.

3. S'han de dur a terme les actuacions de prevenció i extinció d'incendis forestals degudament planificades i s'ha de fomentar l'activitat ramadera extensiva, ben planificada, com a sistema de prevenció dels incendis forestals i la recuperació de marjades abandonades. Es podrà limitar la pastura a les àrees d'importància botànica i a les àrees d'alt risc d'erosió que reglamentàriament es determinin amb les compensacions que corresponguin.

4. S'ha de fomentar que les activitats agrícoles i ramaderes s'adaptin als manuals de bones pràctiques agràries, per a la qual cosa han de tenir incentius i l'assessorament adequat per part de l'administració.

5. S'ha de fomentar l'establiment de programes per a la millora dels hàbitats existents a l'àrea.

6. Es fomentaran els usos de conservació i investigació dels valors de l'àrea, sempre que no es lesionin els seus valors ambientals.

7. A les zones en què s'estableixi una especial protecció per a hàbitats, espècies o formacions geològiques concretes aquests usos esmentats en els apartats anteriors, s'han d'adaptar als requeriments de conservació.

CAPÍTOL IV ZONES D'ÚS COMPATIBLE

Article 14. Definició

1. Es qualifiquen com zones d'ús compatible les àrees en què les característiques del medi natural permeten la compatibilització de la conservació amb usos humans.

2. Integren aquelles àrees naturals, agrícoles i forestals, amb uns valors paisatgístics, naturalístics i etnològics reconeguts que no acumulen els condicionants de conservació considerats en les categories de zonificació descrites en els articles anteriors, i que es recullen a l'annex II.2.

Article 15. Funcions

Les zones d'ús compatible tenen com a funcions fonamentals la compatibilització de la preservació o restauració dels valors naturals i el manteniment de la qualitat paisatgística i ecològica de la zona amb els usos agraris, forestals, ramaders, cinegètics i pesquers així com els usos d'interpretació i educació ambiental, lleure i altres que no lesionin els seus valors ambientals.

Article 16. Usos a fomentar

1. S'ha de fomentar la gestió forestal sostenible, l'agricultura i la ramaderia extensiva. Cal potenciar el manteniment dels conreus i la diversificació compatible de les rendes d'aquests sectors.

2. S'ha de fomentar una gestió de la vegetació preventiva davant els incendis forestals, per a la qual cosa sempre s'ha de produir el mínim impacte ambiental per a la zona afectada i l'entorn.

3. Les activitats d'educació ambiental, de lleure i d'interpretació del patrimoni — natural i cultural— que es desenvolupin congruentment amb els objectius de protecció de l'espai, que en cap cas no poden representar efectes negatius sobre els valors protegits.

4. Es facilitarà el desenvolupament del turisme rural per tal que generi rendes complementàries als sectors de la zona facilitant-ne la conservació, els quals no podran incidir negativament sobre els valors naturals d'aquestes àrees, ni pertorbar les activitats productives, ni la vida de la població resident.

5. Les intervencions o usos enfocats a conservació que afavoreixin el manteniment o increment del nivell de biodiversitat de l'àrea.

6. Un ús turístic i recreatiu ecològicament adequat a les característiques naturals i culturals del l'espai com àrees d'esbarjo, centres d'interpretació, museus i equivalents, que haurà d'estar sempre condicionat als objectius generals de conservació.

CAPÍTOL V ZONES D'ÚS GENERAL

Article 17. Definició

1. Es qualifiquen com zones d'ús general aquelles superfícies que, en raó de la menor qualitat relativa dins l'espai natural protegit, o per la seva capacitat d'admetre un major nombre de visitants, puguin servir per a la ubicació d'instal·lacions, activitats i serveis que redundin en benefici de les comunitats locals integrades o pròximes a l'espai natural.

2. Estan constituïdes per les àrees preferentment agrícoles que són o varen ser ocupades per conreus i ramaderia grafiades a l'annex cartogràfic II.2.

Article 18. Funcions

Les funcions fonamentals d'aquestes àrees són conservar en bon estat el sòl agrícola, els cultius existents i les masses forestals; servir de suport a les activitats agrícoles i ramaderes tradicionals i/o ecològicament sostenibles; i mantenir la qualitat paisatgística. Són aptes per a la ubicació d'instal·lacions, activitats i serveis relacionats amb tasques de lleure, educació, i altres relacionades amb la gestió de l'espai natural.

Article 19. Usos a fomentar

1. Els usos agrícoles i ramaders de caràcter tradicional i/o ecològicament sostenibles gaudiran d'especial preferència. Les Administracions ambiental i agrària han de donar suport al desenvolupament de l'agricultura i la ramaderia que s'adapti als objectius d'aquest Pla.

2. Per part de l'administració ambiental es donarà suport al desenvolupament del turisme rural per tal que generi rendes complementàries als sectors de la zona per facilitar la conservació, els quals no podran incidir negativament sobre els valors naturals d'aquestes àrees, ni pertorbar les activitats productives, ni la vida de la població resident.

3. Un ús turístic i recreatiu ecològicament adequat a les característiques naturals i culturals, que haurà d'estar sempre condicionat als objectius generals de conservació.

4. La ubicació d'infraestructures i serveis relacionats amb la gestió ambiental que ajudin a una millor comprensió de l'espai natural com centres de recepció i punts de concentració lligats a l'ús públic.

CAPÍTOL VI ÀREA D'INFLUÈNCIA SOCIOECONÒMICA

Article 20. Definició

1. Amb la finalitat d'implicar les administracions municipals en la consecució dels objectius de conservació, ús públic i integració paisatgística que es determinen en aquest pla d'ordenació dels recursos naturals, es considera àrea d'influència socioeconòmica el territori integrat pels termes municipals dels ajuntaments integrats total o parcialment en l'àmbit territorial d'aquest Pla que constitueix l'annex II.3.

2. A aquest efecte, la conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'arbitrar les mesures de foment adreçades a les administracions públiques municipals. Aquestes mesures de foment s'han d'aplicar tenint en compte el percentatge de territori que els ajuntaments tenguin dins l'àmbit territorial del Pla i el grau de protecció d'aquest territori derivat de la zonificació.

TÍTOL TERCER DE L'ORDENACIÓ DE L'ÚS I DE LA GESTIÓ DELS RECURSOS NATURALS I DE LES ACTIVITATS LLIGADES AL MEDI NATURAL

SECCIÓ I ÀMBIT TERRESTRE

CAPÍTOL I DE LA PROTECCIÓ DEL MEDI FÍSIC

Article 21. Marc general de protecció dels recursos geològics, geomorfològics i edàfics

1. Dins l'àmbit territorial d'aquest Pla es prohibeixen les noves pedreres i només es podran dur a terme les activitats extractives, d'excavació i de moviment i rebliment de terres que estiguin adaptades a la normativa vigent en matèria de pedreres i altres

normatives específiques. A les zones d'exclusió i d'ús limitat, aquestes actuacions, només es podran realitzar en el marc de projectes de millora ambiental.

2. Amb la finalitat de localitzar les afeccions antròpiques sobre la geologia, geomorfologia i edafologia, el Pla rector d'ús i gestió ha d'inventariar, descriure i definir les àrees on s'ubiquen les activitats esmentades a l'apartat anterior, tot proposant les mesures correctores adients per a contribuir a la seva restauració, protecció i preservació. Les accions de conservació de recursos del sòl (edàfics), restauració i rehabilitació de les pedreres, abocadors i sòls degradats a l'àmbit territorial d'aquest Pla seran prioritaris en el Pla rector d'ús i gestió.

3. Prèvia l'autorització de qualsevol pla, programa i projecte de restauració i rehabilitació, es necessitarà informe favorable de l'organisme gestor dels espais protegits de les Illes Balears.

4. La destrucció de minerals i roques, restes fòssils i altres estructures i unitats geològiques singulars és prohibida i només pot ser autoritzada la seva recol·lecció per raons científiques. Queden prohibides les activitats que ocasionin modificacions a rossegueres, rasclers, torrenteres, esquetjars i altres unitats i morfologies de modelat càrstic.

5. El Pla rector d'ús i gestió localitzarà i descriurà les àrees i zones, especialment les de risc d'erosió edàfica, i fixarà les mesures de protecció per evitar la pèrdua de sòl com a recurs natural contribuint a minimitzar el procés de desertificació.

Article 22. Sistemes hipogeus (Coves, avencs i altres cavitats càrstiques)

1. L'assoliment d'un nivell de protecció adequat dels sistemes hipogeus que es localitzen a la Serra és un dels objectius d'aquest Pla i ha de constituir una de les actuacions prioritàries del Pla rector d'ús i gestió.

2. A les coves, avencs i altres cavitats càrstiques queda prohibit l'abocament i/o vessament o deposició de qualsevol classe de residus. Queda prohibida igualment la destrucció, alteració i extracció de qualsevol element geomorfològic de les cavitats subterrànies.

3. El Pla rector d'ús i gestió ha d'establir un sistema de protecció i ha de regular l'entrada a les coves, amb especial esment, a les que s'integrin dins la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, constitueixin Espais Naturals Protegits o s'incloguin dins l'àmbit de protecció de la normativa sobre zones humides.

4. Per a assolir els objectius de protecció dels sistemes hipogeus s'han d'impulsar mecanismes de col·laboració amb les diferents Federacions implicades i amb les entitats científiques especialitzades en aquests sistemes.

CAPÍTOL II DELS RECURSOS HÍDRICS

Article 23. Marc general

1. La conservació i recuperació de les surgències naturals i l'adequat manteniment dels aqüífers constitueixen uns dels objectius d'aquest Pla. El Pla rector d'ús i gestió ha d'establir, d'acord amb l'administració hidràulica, els cabals ecològics dels cursos d'aigua, siguin o no permanents, que es trobin inclosos dins els límits d'aquest Pla.

2. Per tal d'assolir aquest objectius es consideren usos prohibits aquelles actuacions que puguin degradar significativament la qualitat del medi marí, els aqüífers, els torrents, els estanys i les fonts. Igualment resten prohibida la dessecació de basses i d'altres hàbitat creats per l'aigua lliure, se n'exceptuen, però, aquells casos en els quals es detecti que aquests medis hídrics allotgen perills potencials que puguin afectar substancialment la biodiversitat dels ecosistemes i les poblacions de flora i fauna autòctones, supòsits en el quals la dessecació només es podrà dur a terme pels organismes públiques competents.

3. En qualsevol cas l'organisme competent en la gestió i administració ambiental dels espais naturals protegits ha d'informar, amb caràcter previ, les actuacions que afectin als recursos hídrics.

Article 24. Abocaments i infiltracions

1. Dins l'àmbit territorial del Pla no es poden realitzar abocaments d'aigües residuals o industrials al medi sense un tractament previ de depuració. Aquest tractament ha de garantir que l'abocament no afectarà la qualitat de les aigües superficials i la de les aigües subterrànies.

2. Les noves actuacions o activitats o la remodelació o reforma de les existents que generin aigües residuals, que no comptin amb infraestructura de clavegueram, hauran d'incorporar elements de tractament d'aquestes aigües, els quals han d'incloure filtres o tractaments biològics previs a l'abocament. En cas que existeixi xarxa de clavegueram serà obligatòria la connexió. El mateix règim s'ha d'aplicar a la remodelació de les edificacions existents. Les administracions públiques han d'establir les línies de subvencions adients per a aquestes finalitats.

3. Les aigües procedents de plantes de depuració han de complir els requisits que imposa la normativa sobre zones sensibles de les Illes Balears, sense perjudici de qualsevol altra normativa d'aplicació i sense perjudici també de l'autorització corresponent de l'administració hidràulica en el cas que afectin al domini públic hidràulic.

4. El Pla rector d'ús i gestió ha de regular els requisits que han de complir les instal·lacions relacionades amb la indústria d'embotellament d'aigua d'acord amb la normativa autonòmica, estatal i europea en matèria de medi ambient. En el cas d'haver-se de realitzar algun canvi estructural o funcional en el sistema de vessament o l'ampliació en les indústries embotelladores existents, l'òrgan substantiu ha de sol·licitar l'informe que la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO) preveu per als usos autoritzables, en el qual, l'organisme gestor dels espais naturals protegits podrà augmentar motivadament, els paràmetres exigibles de qualitat de l'abocament amb la finalitat de conservar la qualitat ecològica del medi receptor o la viabilitat de qualche espècie, especialment les espècies endèmiques i les espècies amenaçades i d'especial protecció.

Article 25. Les fonts

1. El Pla rector d'ús i gestió ha d'elaborar un estudi de catalogació de les fonts existents en l'àmbit territorial d'aquest Pla, així com el seu estat de conservació i la qualitat analítica de les seves aigües. Les fonts s'han de classificar tenint en compte la qualitat biològica, elements etnològics, enclavament, situació, usos i altres criteris, per a aquests, el Pla rector d'ús i gestió ha de proposar tota una sèrie de mesures de

conservació i gestió pel seu manteniment, i si escau, perímetres de protecció. Dins aquestes mesures de conservació es tindrà en compte la necessitat de mantenir les estructures de pedra en sec tradicionals associades a les fonts.

2. L'organisme competent en la gestió i administració ambiental dels espais naturals protegits ha de promoure actuacions per a la restauració i recuperació de fonts a finques privades a través d'incentius i convenis de col·laboració amb els propietaris.

Article 26. Els torrents

1. Les actuacions de manteniment, neteja o condicionament de torrents s'han de fer amb especial esment a la protecció i recuperació de la vegetació ripària i els boscos de ribera, havent-se de mantenir el cabal ecològic necessari per preservar les comunitats i poblacions florístiques i faunístiques que allotgen aquests cursos d'aigua.

2. Aquestes actuacions han de ser objecte d'informe de l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

3. L'ús de maquinària pesant per a la neteja o condicionament dels cursos d'aigua necessita l'autorització de l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

4. Les actuacions que es duguin a terme dins els torrents han de ser respectuoses amb la conservació de les estructures de pedra en sec tradicionals.

Article 27. Explotacions i concessions

1. Les explotacions i concessions d'ús privatiu de les aigües han de tenir autorització de l'administració hidràulica. Qualsevol nou ús de caràcter privatiu de les aigües, com ara les noves extraccions i captacions d'aigua, es sotmetran a l'autorització prèvia de l'òrgan competent de l'administració hidràulica de les Illes Balears, la qual haurà de comptar amb l'informe favorable de l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

2. El Pla rector d'ús i gestió ha de regular els requisits que han de complir les instal·lacions relacionades amb la indústria d'embotellament d'aigua, d'acord amb la normativa autonòmica, estatal i europea en matèria de medi ambient. En el cas d'haver-se de realitzar algun canvi estructural o funcional en el sistema de captació, o l'ampliació en les indústries embotelladores existents, l'òrgan substantiu ha de sol·licitar l'informe que la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO) preveu per als usos autoritzables que ha de versar també sobre l'adequació a la normativa de referència.

Article 28. Safareigs i dipòsits d'emmagatzematge d'aigua

1. És permesa la construcció de safareigs per a rec i emmagatzematge d'aigua només a les zones d'ús general i zones d'ús compatible, sempre que, en ambdós casos, estiguin vinculats a explotacions agràries. Aquesta activitat és autoritzable a zones d'ús limitat i prohibit a les zones d'exclusió.

2. La construcció de piscines resta prohibida a les zones d'exclusió. A la resta de zones, el Pla rector d'ús i gestió determinarà la possibilitat de la seva construcció i/o adaptació tenint en compte en cada una d'elles, la qualitat biològica de l'indret, l'impacte sobre la fauna i la flora, la suficiència de recursos hídrics, la influència sobre el paisatge i l'adequació de la instal·lació a les construccions tradicionals.

CAPÍTOL III

DE LA FLORA, LA VEGETACIÓ NATURAL I ELS SEUS APROFITAMENTS

Article 29. Limitacions

1. Amb caràcter general, sense perjudici de l'establert en aquest Pla en matèria d'agricultura, ramaderia i gestió forestal i del previst en aquest capítol, les actuacions que suposin el deteriorament o l'eliminació de la vegetació natural silvestre així com de les llavors i els seus propàguls són prohibides a tot l'àmbit territorial del Pla, llevat que es faci amb finalitats científiques, supòsit en el qual es considera autoritzable.

2. La introducció, adaptació, propagació i reproducció en els sistemes naturals d'espècies al·lòctones de flora que tinguin el caràcter d'invasores resta prohibida a tot l'àmbit territorial del Pla. Les espècies al·lòctones no invasores podran autoritzar-se només a les zones d'ús compatible i zones d'ús general segons estableixi el Pla Rector d'Ús i Gestió, són prohibides a la resta de zones.

No resten afectades pel que diu aquest paràgraf les espècies relacionades amb usos agrícoles i ramaders. El Pla Rector d'Ús i Gestió ha de contenir el llistat de les espècies de flora que es consideren com a al·lòctones fent la distinció entre les que tenen el caràcter d'invasores i les no invasores.

3. La flora al·lòctona no invasora es permesa només quan constitueixi enjardinament en els voltants immediats de les edificacions. Això no obstant, les administracions han de promoure que aquests enjardinaments s'encaminin cap a la flora autòctona establint mesures de foment per a la progressiva eradicació o substitució de la flora al·lòctona per exemplars de flora autòctona amb garantia genètica.

4. Els aprofitaments de flora i vegetació silvestre, sense perjudici dels vinculats als usos agrícoles, ramaders i forestals, que es regeixen per la normativa específica d'aquest Pla, resten sotmesos a autorització en el marc del Pla rector d'ús i gestió.

5. La introducció, manteniment als illots de cabres, conills, qualsevol animal de granja i d'altres espècies, tant de flora com de fauna, que comprometin la conservació de les seves comunitats animals o vegetals queda prohibida.

6. A les zones d'exclusió i a les d'ús limitat no es permet la utilització de productes fitosanitaris excepte en els casos de tractaments de plagues degudament autoritzats per l'òrgan competent en matèria de sanitat forestal. A les zones d'ús compatible i d'ús general serà d'aplicació el règim general a les Illes Balears. La administració ambiental ha de potenciar la implantació de mecanismes de lluita biològica contra els agents fitopatològics.

7. L'organisme gestor dels espais naturals protegits podrà establir convenis amb els titulars de drets per a l'aplicació de mesures voluntàries per l'establiment o manteniment d'un estat favorable de conservació de les espècies de flora.

Article 30. Hàbitats i espècies d'interès natural

1. El Pla rector d'ús i gestió ha de determinar aquelles espècies i comunitats vegetals considerades com a prioritàries en les actuacions de protecció, conservació i recuperació, així com les mesures necessàries per aconseguir l'eradicació i evitar l'impacte de les espècies al·lòctones invasores sobre aquestes espècies i comunitats.

2. Queda prohibit qualsevol tipus d'aprofitament d'exemplars o poblacions de llorers, teixos, boixos, rotaboc (*Acer granatense*) i altres espècies pròpies de

comunitats relictuals. Les administracions públiques han de fomentar la conservació i la recuperació, als llocs potencialment adequats, de les comunitats vegetals relictuals.

Article 31. Espècies silvestres aromàtiques o d'interès gastronòmic

1. En reconeixement de la seva condició d'activitat tradicional de la cultura popular de les poblacions assentades a la Serra de Tramuntana és permesa, per a consum o ús familiar, i sense perjudici que s'hagi de demanar l'autorització del propietari, la recol·lecció d'espàrrecs, bolets, fulla d'espart, garballó, fruits i les espècies relacionades en el punt b) de l'annex del Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el catàleg balear d'espècies amenaçades i d'especial protecció, les àrees biològiques crítiques i el Consell Assessor de fauna i flora de les Illes Balears. Això no obstant, quan es faci amb finalitat comercial aquesta recol·lecció ha de ser autoritzada.

2. El Pla rector d'ús i gestió establirà les mesures adients per a garantir l'aprofitament sostenible d'aquests recursos. Així mateix ha d'establir mecanismes per al seu gaudi públic ordenat a les finques de titularitat de la comunitat autònoma.

Article 32. Recuperació, regeneració i restauració de la vegetació

1. La conselleria de Medi Ambient ha de promoure les accions adients per recuperar i restablir la vegetació autòctona i pròpia de les zones degradades que precisin regeneracions per alteracions en la seva coberta vegetal. El Pla rector d'ús i gestió fixarà els criteris fitosanitaris i d'afinitat genètica per a aquestes regeneracions i recuperacions. La restauració, consolidació i potenciació de la vegetació ripària ha de ser prioritària en el Pla rector d'ús i gestió.

2. El Pla rector d'ús i gestió podrà establir mecanismes d'ordenació que comportin, en el seu cas, la restricció temporal o permanent de les pastures, freqüentació ramadera i aprofitament en zones afectades per accions de regeneració o reforestació, així com on hi hagi concentració d'endemismes i espècies sensibles o d'interès natural. Els titulars de drets afectats podran ser compensats en el marc del que estableix l'article 45 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

3. Les espècies silvestres, incloses les autòctones, la sobrepoblació de les quals sigui susceptible de generar impactes ecològics rellevants, podran ser objecte de plans o mesures de control demogràfic.

CAPÍTOL IV DE LA FAUNA TERRESTRE

Article 33. Limitacions

1. Amb caràcter general, sense perjudici de l'establert en aquest Pla en matèria de ramaderia i activitats cinegètiques i del previst en aquest capítol, les actuacions que suposin l'alteració, mort, mutilació recollida o captura d'animals silvestres o dels seus ous o cries queden prohibides dins l'àmbit territorial del Pla, llevat que es faci amb finalitats científiques, supòsit en el qual es considera autoritzable.

2. El Pla rector d'ús i gestió ha de determinar aquelles espècies de fauna considerades com a prioritàries en les actuacions de protecció, conservació i recuperació, així com les mesures necessàries per aconseguir l'eradicació i evitar

l'impacte de les espècies al·lòctones sobre aquestes espècies faunístiques. L'organisme gestor dels espais naturals protegits pot establir zones i períodes temporals de limitació de pas i aprofitaments en consideració a la conservació de les espècies considerades com a prioritàries.

3. El trasllat d'exemplars de sargantanes, de ferrerets i d'altres espècies animals endèmiques o catalogades fora del seu àmbit natural de distribució resta prohibida, exceptuant els casos en què sigui necessari per protegir-les o evitar la seva extinció.

4. L'organisme gestor dels espais natural protegits podrà establir convenis amb els titulars de drets per a l'aplicació de mesures voluntàries per l'establiment o manteniment d'un estat favorable de conservació de les espècies de fauna i els seus hàbitats.

Article 34. Hàbitats i espècies d'interès natural

El Pla rector d'ús i gestió ha de determinar les espècies així com els seus hàbitats considerades d'interès natural des del punt de vista de la conservació i n'ha d'establir mesures per a la seva protecció. Han de tenir aquesta consideració les espècies presents al catàleg balear d'espècies amenaçades. Així mateix el Pla rector d'ús i gestió concretarà les espècies o grups zoològics que han de tenir la condició de prioritaris en les actuacions de protecció, conservació i recuperació, de la qual en formaran part, al manco, les espècies catalogades, posant especial esment a les aus migratòries i la fauna endèmica present als illots.

Article 35. Fauna al·lòctona

Sense perjudici de que s'estableix en aquesta norma en matèria de ramaderia i activitats cinegètiques, són prohibides a tot l'àmbit del Pla, la introducció, reproducció, cria i adaptació d'espècies de fauna al·lòctona en el medi natural.

El Pla rector d'ús i gestió ha de determinar les mesures necessàries per aconseguir l'eradicació i evitar l'impacte de les espècies domèstiques assilvestrades o invasores. En aquest sentit ha d'identificar i determinar les mesures prioritàries a realitzar a les zones d'exclusió i zones d'ús limitat.

Article 36. Espècies d'interès gastronòmic

1. En reconeixement de la seva condició d'activitat tradicional de la cultura popular de les poblacions assentades a la Serra de Tramuntana és permesa la recol·lecció, per a consum o ús familiar i sense perjudici que s'hagi de demanar l'autorització del propietari, de caragols i caragolins no endèmics a les zones d'ús general, d'ús compatible i d'ús limitat. Això no obstant quan es faci amb finalitat comercial aquesta recol·lecció ha de ser autoritzada.

2. El Pla rector d'ús i gestió establirà les mesures adients per garantir l'aprofitament sostenible d'aquests recursos. Així mateix ha d'establir mecanismes per al seu gaudi públic ordenat a les finques de titularitat de la comunitat autònoma.

3. El Pla rector d'ús i gestió ha de determinar les mesures per protegir les poblacions de viudes gegants que es localitzin a la Serra, com a ecotipus a preservar.

Article 37. Repoblació, reintroducció i control poblacional

1. Per tal de preservar la puresa genètica i l'estat sanitari de les poblacions fauna silvestre, qualsevol pla de repoblació i/o reintroducció amb espècies autòctones, ha de

ser autoritzat per l'organisme gestor dels espais naturals protegits. El Pla rector d'ús i gestió ha de fixar els criteris sanitaris d'afinitat genètica per a aquestes reintroduccions o repoblacions.

2. Per tal de realitzar un control poblacional de cabres domèstiques asilvestrades o híbrides, l'organisme gestor dels espais naturals protegits pot establir acords de col·laboració amb els propietaris de les finques privades afectades.

3. Es prohibeixen a tot l'àmbit territorial del Pla, els parcs zoològics així com els nuclis zoològics que allotgin espècies de fauna al·lòctona i/o exòtica.

CAPÍTOL V

RECURSOS I INCENDIS FORESTALS

Article 38. Gestió forestal sostenible

1. Les administracions públiques han de promoure les actuacions forestals compatibles amb la conservació de les característiques naturals i que contribueixin positivament a la regeneració forestal. En aquest sentit han d'estimular que aquestes actuacions estiguin sotmeses a un règim de marca ecològica.

2. L'administració competent en matèria de medi ambient ha d'incentivar les empreses que tinguin com a font els recursos forestals ubicats dins l'àmbit territorial d'aquest Pla per tal que instaurin sistemes de transformació per la posada en valor dels residus forestals (briquetes, compost, etc...).

Article 39. Mesures de protecció

Totes les actuacions forestal, tant públiques com privades, estaran condicionades a l'adopció de mesures de protecció per evitar perturbacions a la fauna durant els períodes crítics i en les proximitats de les àrees de nidificació.

Article 40. Transformació de terrenys forestals

No és permesa la transformació de terrenys forestals en agrícoles. En els casos de terres agrícoles que noves masses forestals hagin envaït podrà autoritzar-se la recuperació de cultiu per l'òrgan forestal, previ informe favorable de l'organisme gestor dels espais naturals protegits. El Pla rector d'ús i gestió ha de determinar els criteris per a les recuperacions de cultiu i altres criteris per a l'ordenació dels monts.

Article 41. Autoritzacions i informes

Les autoritzacions que hagi d'atorgar i els informes que hagi d'emetre l'òrgan forestal, previstos en aquest Pla o en altres normatives d'aplicació dins l'àmbit territorial d'aquest Pla, s'han d'atorgar o emetre en el termini de dos mesos des de que l'expedient complet tenguí entrada a l'òrgan forestal.

Article 42. Instruments de gestió forestal

1. Les administracions titulars hauran d'elaborar projectes d'ordenació dels monts d'una superfície superior a 100 hectàrees i sotmetre'ls a l'aprovació de l'òrgan forestal en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquest Pla.

2. Els monts públics de superfície inferior a 100 hectàrees han de comptar en el mateix termini de plans dasocràtics o plans tècnics que han de ser objecte igualment d'informe de l'òrgan forestal.

3. Per elaborar el seu informe, l'òrgan forestal ha de sol·licitar informe a l'organisme gestor dels espais protegits.

4. El Pla rector d'ús i gestió determinarà els supòsits en els qual serà exigible instrument de gestió pels monts privats.

Article 43. Directrius per a l'ordenació i aprofitament dels monts

1. La tala, l'arrabassament o qualsevol altra operació que ocasioni la inutilització d'exemplars arboris d'espècies forestals de diàmetre normal (a 1,30) superior a 10 centímetres, requerirà autorització administrativa de l'òrgan forestal que, en tot cas, considerarà la protecció del sòl, la preservació de la biodiversitat, la millora de l'estat de la massa i l'ús sostenible dels recursos naturals.

2. La modificació de la coberta vegetal, entesa com aquella on es veu afectada la vegetació natural forestal arbustiva de matollar i herbàcia requerirà autorització administrativa de l'òrgan forestal.

3. Queden prohibits els aprofitaments forestals en pendents superiors al 30%. Més enllà d'aquest percentatge només podran autoritzar-se en els casos de dur-se a terme per raó de restauració de danys provocats per incendis o per pertorbacions naturals extraordinàries i assegurant l'aplicació de la tecnologia més adient en cada cas.

4. Els instruments de gestió forestal hauran de preveure les actuacions adients per afavorir l'evolució dels carritxars cap a vegetació forestal.

5. Quant a usos recreatius, activitat cinegètica, pascícola, o de recol·lecció de bolets són d'aplicació les normes contingudes en els capítols corresponents d'aquest Pla.

Article 44. L'alzinar

1. L'alzina (*Quercus ilex*) i les formacions d'alzinars han de ser considerades pel Pla rector d'ús i gestió i pels instruments de gestió forestal com a espècies i hàbitats prioritaris dels quals se n'ha de fomentar l'expansió en els llocs adequats.

2. Qualsevol tala o aprofitament d'aquesta espècie o població s'ha de preveure en un pla d'aprofitament que ha de ser objecte d'autorització prèvia de l'òrgan forestal, tant si compta amb instrument de gestió forestal com si no. Abans de resoldre l'òrgan forestal ha d'atendre l'informe preceptiu i vinculant de l'organisme gestor dels espais protegits.

3. Totes les autoritzacions per a l'aprofitament comercial de l'alzina han de preveure mesures correctores i compensatòries encaminades a afavorir l'expansió i millora dels alzinars de la Serra i que poden consistir en el tractament del pinar annex a l'alzinar, forestar o reforestar en una superfície igual o superior a la qual és objecte d'aprofitament, i/o la reubicació d'exemplars que, per la seva edat o pel seu diàmetre, puguin considerar-se significatius; en aquest darrer cas, si no es desaconsella per raons d'erosió o de sanitat forestal.

4. Allò que estableix aquest article no és aplicable als aprofitaments que, amb finalitat no comercial, duen a terme amb caràcter tradicional els propietaris dels monts. Tampoc no és d'aplicació en els supòsits de tractaments fitosanitaris, tractaments de plagues i tractaments silvícoles, instats, tots ells, per l'òrgan forestal a petició o amb informe de l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

5. El Pla rector d'ús i gestió ha d'establir els mecanismes per a la protecció i conservació de les clapes d'alzinar o 'aulets' inclosos dins els terrenys agrícoles o de pastures. No es poden dur a terme actuacions que els alterin significativament o que posin en perill la seva pervivença.

Article 45. Actuacions de repoblació i restauració hidrològica-forestal

1. El Pla Rector d'Ús i Gestió ha d'establir les prioritats de repoblació dins l'àmbit territorial d'aquest Pla que els programes anuals d'execució hauran de recollir.

2. Les actuacions de restauració hidrològico-forestal han d'incorporar-se al Pla Rector d'Ús i Gestió i el seu desplegament s'ha de preveure en els corresponents programes anuals d'execució.

3. Són d'aplicació a les repoblacions i restauracions les disposicions sobre criteris fitopatològics i d'afinitat genètica previstos en aquest Pla.

4. Qualsevol actuació de repoblació i/o restauració ha de ser autoritzada per l'òrgan forestal que ha d'atendre abans de resoldre l'informe preceptiu i vinculant de l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

Article 46. Pla de defensa contra els incendis i col·laboració amb els propietaris

1. Les accions de prevenció, vigilància i extinció que prevegin els Plans de defensa contra els incendis forestals elaborats per la Conselleria de Medi Ambient que afectin l'àmbit territorial del Pla, tenen la consideració de Pla especial de prevenció dels incendis forestals per a tot l'àmbit territorial del Pla.

2. Les previsions d'aquests plans s'han d'executar seguint les prioritats previstes en els mateixos. L'òrgan forestal en col·laboració amb l'organisme gestor dels espais naturals protegits elaboraran les previsions d'actuació per a la seva incorporació en els programes anuals d'execució.

3. Els plans de defensa han de preveure els tractaments silvícoles, les àrees tallafocs, però també les vies d'accés i els punts d'aigua de la zona.

4. Es declaren d'interès general les actuacions previstes en el Pla especial de prevenció dels incendis forestals esmentat a l'apartat primer. D'acord amb el que preveu la normativa bàsica forestal, les infraestructures existent o de nova creació, especialment els camins i pistes, incloses en les zones d'alt risc d'incendi tenen una servitud d'ús per a la seva utilització pels serveis de prevenció i extinció d'incendis. L'òrgan forestal juntament amb els propietaris fixaran les mesures per tal de garantir aquest ús i per tal d'evitar altres usos, tot això sense perjudici de l'existència d'altres títols.

5. La Conselleria de Medi Ambient, en col·laboració amb els propietaris de les finques afectades, ha de promoure l'execució de les previsions que estableix l'esmentat Pla de defensa i totes les actuacions que assegurin la defensa contra els incendis forestals dins l'àmbit del Pla. A aquests efectes l'òrgan forestal ha de posar en coneixement dels propietaris les actuacions que afectin a la seva propietat donant-los un termini per que donin la seva autorització per al desplegament dels treballs.

Article 47. Permisos per a cremes controlades

1. De conformitat amb la normativa vigent en matèria de prevenció i lluita contra incendis forestals, queda prohibit encendre focs en terrenys forestals, excepte els autoritzats per l'òrgan forestal.

2. Resta prohibida la crema contínua per a pastures a la zones d'exclusió i d'ús limitat. Això no obstant, a la zones d'ús limitat es podran autoritzar excepcionalment cremes controlades que afectin superfícies de fins a 3 hectàrees.

3. El Pla rector d'ús i gestió regularà per a la resta de zones les cremes contínues per a pastures, d'acord amb els valors naturals de la zona.

CAPÍTOL VI DE L'ACTIVITAT AGRÍCOLA I RAMADERA

Article 48. Marc General

1. Amb caràcter general es consideren usos o activitats permesos els agrícoles i ramaders tradicionals, excepte en les zones d'exclusió on seran prohibits. A les zones d'exclusió que no tenguin la categoria de reserva natural integral podran autoritzar-se usos ramaders que contribueixin a la conservació.

2. Els usos o activitats agrícoles i ramaderes no tradicionals són considerats autoritzables per tal de valorar la seva compatibilitat amb els objectius de conservació establerts en aquest Pla. Se n'exceptuen les zones d'exclusió on aquest tipus d'activitats són prohibides.

3. El PRUG regularà a tot l'àmbit territorial del Pla l'admissibilitat de la introducció, cria o cultius d'espècies o races obtingudes mitjançant processos de modificació genètica (OMG).

4. La conselleria competent en matèria d'agricultura amb col·laboració amb la conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'impulsar la implantació en el sector agrícola-ramader de bones pràctiques agràries i ramaderes. Igualment es promouran les produccions agrícoles inscrites en règims regulats d'agricultura i ramaderia.

Article 49. Agricultura i ramaderia intensiva

1. L'ús agrícola ramader intensiu o aquell que precisi d'instal·lacions especials de nova construcció o que suposin una modificació important en l'estructura agrària preexistent només és permès a les zones d'ús general. Aquests usos són autoritzables a les zones d'ús compatible i prohibits a la resta de zones.

2. El Pla rector d'ús i gestió ha de concretar aquests supòsits i ha de definir les condicions d'aquestes instal·lacions.

Article 50. Transformació de conreus

1. És permesa la transformació de conreus de secà en conreus de reguiu per a la producció d'agricultura ecològica i/o integrada quan es compti amb l'informe de l'administració hidràulica sobre la suficiència de recursos hídrics.

2. La construcció d'hivernacles es considera un ús prohibit a les zones d'exclusió i d'ús limitat.

Article 51. Horts familiars

Els petits horts familiars per al consum propi que s'implantin en els voltants immediats de les edificacions existents són permesos i no els serà d'aplicació els dos articles anteriors.

Article 52. Rompuda

1. No és permesa la rompuda de terrenys a favor de les línies de pendent quan aquesta sigui igual o superior a 12%. Serà autoritzable en pendents d'entre el 8 i el 12%. Es tindrà en compte per autoritzar la rompuda el fet que es dugui a terme en execució d'un pla o projecte de conservació del sòl.

2. S'exceptua del previst en aquest article la rompuda associada als cultius en marjades.

Article 53. Cultiu de l'olivera

1. Les actuacions agrícoles i ramaderes que es duuguin a terme en l'àmbit territorial d'aquest Pla han de ser compatibles amb la recuperació i manteniment dels olivars de la Serra.

2. El manteniment de l'oliverar de la Serra, com element característic del seu paisatge constitueix uns dels objectius d'aquest Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals.

3. La conservació dels cultius d'olivera en marjades i la rompuda del sòl d'aquest cultius constitueixen també una eina important en la prevenció d'incendis forestals i han de ser objecte de mesures especials i específiques de foment per part de les administracions públiques.

4. El Pla rector d'ús i gestió, d'acord amb l'òrgan competent en matèria d'agricultura, ha de preveure els mecanismes de protecció de l'oliverar de la Serra de Tramuntana, establint els mecanismes per evitar l'arrabassament indiscriminat de peus d'olivera centenària que afectin apreciablement al paisatge.

5. L'administració i els sectors afectats han de tenir especial esment a que l'aplicació de fertilitzants i fitosanitaris no tenguin efectes negatius per als oliverars.

Article 54. Fertilitzants i fitosanitaris

1. La conselleria competent en matèria d'agricultura en col·laboració amb la conselleria competent en matèria de medi ambient han d'impulsar la substitució de fertilitzants sintètics per als usos agrícoles i ramaders per altres d'origen natural. El Pla rector d'ús i gestió determinarà els productes d'aplicació prohibida i els que seran autoritzables sota determinades condicions i tenint en compte la zonificació.

2. Així mateix han de potenciar el manteniment dels cultius en un òptim estat fitosanitari, fomentant-se la lluita biològica en el control de plagues i malalties i assessorant als agricultors sobre la tipologia i metodologia en l'ús d'aquests productes.

3. El Pla Rector d'Ús i Gestió establirà un calendari per implantar, si escau, aquesta substitució de fertilitzants i fitosanitaris en el sentit apuntat en aquest article.

Article 55. Capacitat de càrrega ramadera

1. El Pla rector d'ús i gestió ha de regular, tenint en compte les condicions biòtiques i abiòtiques de cada enclavament, la capacitat de càrrega que pot suportar l'àmbit territorial on es dugui a terme l'activitat ramadera amb l'objectiu de compatibilitzar el desenvolupament d'aquesta activitat amb els objectius de conservació d'aquest Pla.

2. La conselleria competent en matèria de medi ambient podrà determinar la supressió total o temporal de pastures a zones de regeneració vegetal o de concentració d'espècies sensibles per motius de protecció de la flora amenaçada especialment a les zones cremades amb sobrepastures que presentin signes d'erosió.

En aquest cas, quan sigui procedent, s'han d'habilitar mesures de compensació als titulars de l'aprofitament ramader.

Article 56. Sensibilització

La conselleria competent en matèria d'agricultura amb la col·laboració de la conselleria competent en matèria de medi ambient ha de dur a terme campanyes de sensibilització dels agricultors i ramaders sobre l'adopció de bones pràctiques agràries i d'agricultura integrada. Així mateix ha de prestar l'assessorament tècnic als sectors afectats.

CAPÍTOL VII DE LA CAÇA

Article 57. Caça

1. Es permet la caça als terrenys constituïts en vedats, a les zones de caça controlada i als terrenys gestionats d'aprofitament comú que estiguin ubicats a les zones d'ús limitat, d'ús compatible i d'ús general, sempre que comptin amb plans de gestió cinegètica aprovats.

2. Resta prohibida la caça a les zones d'exclusió i a les zones de domini públic marítim-terrestre. No estan sotmeses a aquesta prohibició les actuacions de control de poblacions autoritzades per l'òrgan competent en matèria de caça amb l'informe vinculant de l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

Article 58. Plans tècnics de caça

1. El Pla rector d'ús i gestió podrà determinar els continguts addicionals als aplicables segons la normativa sectorial, dels plans tècnics de caça, a efectes de conservació i d'ordenació de l'activitat cinegètica vers l'ús públic i la conservació d'espècies. Els plans tècnics existents s'han d'adaptar a les prescripcions del Pla Rector d'ús i gestió.

2. El Pla rector d'ús i gestió podrà establir zonificacions per raons de seguretat i compatibilitat amb l'ús públic. Així mateix podrà determinar dies i horaris per a l'activitat cinegètica i les seves modalitats. Igualment, podrà establir limitacions d'altres usos, amb caràcter zonal i/o temporal, per a compatibilitzar-ho amb l'activitat cinegètica i amb els seus objectius de gestió. Els plans tècnics de caça extreuran les zones d'exclusió de la gestió cinegètica prevista pel vedat.

3. Els plans tècnics han de tenir especial cura de concretar les actuacions i mesures de control sanitari més adient per a garantir l'òptim estat de la fauna cinegètica.

4. Els plans tècnics de caça s'han de redactar en col·laboració entre els titulars dels aprofitaments cinegètics i l'administració competent en matèria de caça i han de ser informats favorablement per l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

Article 59. Caça sembrada i concursos i proves cinegètics de tir

1. Amb caràcter general, l'alliberament, dins l'àmbit territorial d'aquest Pla, d'espècies cinegètiques requereix autorització de l'òrgan competent en matèria de caça, previ informe favorable de l'òrgan gestor de l'espai natural protegit per tal de

preservar les característiques genètiques i l'òptim estat sanitari de les poblacions locals.

2. La caça sembrada i els concursos i proves cinegètics de tir són autoritzables a les zones d'ús compatible i zones d'ús general.

3. És un ús prohibit la caça sembrada i els concursos i proves cinegètics de tir a les zones d'ús limitat i zones d'exclusió.

CAPÍTOL VIII DE LES ACTIVITATS DE LLEURE

Article 60. Marc general

1. Els usos públics en l'àmbit territorial del Pla han de desenvolupar-se amb respecte als bens públics i privats i als drets i propietats de la zona. Qualsevol activitat que es dugui a terme s'ha de realitzar de forma que no suposi perill o dany al medi natural, patrimoni, ni a les persones.

2. El usuaris han de circular, com a regla general, pels camins i pistes permesos per a aquest ús d'acord amb el que detalli el Pla rector d'ús i gestió.

3. L'administració, en els termes que acordi amb els propietaris i altres titulars de drets ha d'habilitar, quan procedeixi, els itineraris i les zones per al gaudi públic d'aquest espai. Aquests acords poden consistir en la subscripció de convenis o servituds d'interès mediambiental previstos a l'article 45 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental.

4. Les administracions han de fomentar les activitats lúdico-esportives respectuoses amb la natura —senderisme, cicloturisme, excursions a cavall, etc.— a les finques públiques o en aquelles privades amb les quals s'hagi arribat a un acord amb la propietat. El Pla Rector d'Ús i Gestió regularà amb més detall aquestes activitats.

5. Es consideren un ús prohibit a tot l'àmbit territorial del Pla els circuits esportius.

Article 61. Règim general

1. Amb caràcter general les activitats recreatives i les esportives que no siguin de competició són activitats permeses a les zones d'ús limitat, d'ús compatible i d'ús general, sempre que no impliquin l'emissió de renous i/o es realitzin camp a través.

2. Les activitats recreatives i esportives de qualsevol classe són prohibides a les zones d'exclusió, amb les excepcions fixades en els articles 62 i 63 d'aquest Pla.³

3. En qualsevol cas, el Pla rector d'ús i gestió ha de regular aquestes activitats i ha d'establir els criteris per al seu desplegament atenent a la mínima incidència sobre el medi natural i la capacitat de càrrega. Així mateix atenent a aquests criteris podrà fixar supòsits concrets exceptuables de la regla general.

4. El que estableix aquest article s'ha d'entendre sense perjudici d'altres disposicions més específiques contingudes en aquest Pla o les que pugui regular el Pla rector d'ús i gestió.

Article 62. Matriu d'usos recreatius i esportius

Com a marc general que ha de desplegar el Pla rector d'ús i gestió s'estableixen els següents criteris:

³ Apartat modificat pel Decret 2/2023, de 23 de gener, esmentat en la nota 1.

- a) Zones d'exclusió: de forma genèrica són prohibits els usos recreatius i esportius de qualsevol classe. En el cas de les activitats recreatives, excepcionalment s'hi podrà autoritzar el trànsit a peu per camins i senders existents per accedir a béns d'interès cultural o al domini públic marítim terrestre, per motius culturals, educatius o d'altre tipus degudament justificats. L'òrgan gestor de l'espai protegit ha d'establir, conforme a criteris de conservació dels valors naturals i culturals, el règim d'aquestes autoritzacions, tenint en compte especialment l'època de l'any i el nombre màxim de persones.⁴
- b) Zones d'ús limitat: Prohibits els esports de competició o que impliquin l'emissió de renous. Aquestes activitats podran ser objecte d'autoritzacions puntuals, sempre que siguin guiades i no interfereixin sobre els objectius de conservació imposant les oportunes condicions i restriccions si escau.
Autoritzables els usos recreatius, llevat dels itineraris d'ús públic oferts per l'organisme gestor dels espais naturals protegits que són un ús permès.
- c) Zones d'ús compatible. Permès l'ús recreatiu. L'ús esportiu de competició o que impliqui l'emissió de renous és autoritzable però no camp a través.
- d) Zones d'ús general. És permès l'ús recreatiu i l'esportiu inclòs el de competició. Això, no obstant, si l'ús esportiu s'ha de desplegar camp a través o implica l'emissió de renous, serà un ús autoritzable.

La designació d'un ús recreatiu o esportiu com a permès, autoritzable o prohibit, és independent que l'usuari hagi d'obtenir la necessària autorització per al corresponent pas amb els titulars de drets si no es tracta de llocs, senders o camins públics o habilitats.

Article 63. Esports i activitats de risc

1. L'escalada, el rappel, el vol lliure, el descens de torrents, el barranquisme, i altres activitats de risc són autoritzables a tot l'àmbit territorial del Pla excepte en les zones d'exclusió en les quals són un ús prohibit. Això no obstant, a les zones d'exclusió, l'organisme gestor podrà autoritzar aquestes activitats de forma puntual amb justificació de no generació de perjudicis ambientals.

2. L'espeleologia és una activitat autoritzable excepte en les coves i avencs determinats com a zones d'exclusió. A la resta de zones l'organisme gestor pot restringir l'accés de forma motivada quan sigui necessari per assolir els objectius de conservació.

3. El Pla rector d'ús i gestió ha de regular el desplegament d'aquestes activitats tenint en compte el nombre de persones, la zonificació i ha de fer especial esment a la formació, equips de prevenció i seguretat dels usuaris. Per complir aquests objectius i per facilitar-ne l'autorització, el Pla rector d'ús i gestió pot establir mecanismes d'acreditació dels usuaris.

4. Les empreses que ofereixin els serveis a què fa referència aquest article, per poder desplegar la seva activitat i sense perjudici d'altres llicències i autoritzacions, han d'acreditar-se davant l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

5. Queda prohibida la utilització de pintures per a la senyalització dels llocs on es desenvolupin els esports i activitats a què fa referència aquest article. El Pla Rector

⁴ Lletra modificada pel Decret 2/2023, de 23 de gener, esmentat en la nota 1.

d'ús i Gestió ha de regular els sistemes d'ancoratge per tal que no afectin apreciablement a la geomorfologia dels llocs.

Article 64. Acampada

1. El pla rector d'ús i gestió ha d'establir les característiques i limitacions de l'acampada i el vivac.

2. Les noves àrees recreatives i/o d'acampada, públiques o privades, es prohibeixen a les àrees d'ús limitat i d'exclusió. El PRUG ha d'establir les condicions i requisits per a les noves àrees a les zones d'ús compatible i d'ús general i els terminis per l'adequació de les àrees existents.

Article 65. Festes i concerts

1. La celebració de festes i concerts de caràcter multitudinari a l'aire lliure susceptibles de pertorbar la tranquil·litat de les espècies estan sotmesos a previ informe favorable de l'organisme gestor dels espais naturals protegits a les zones d'ús compatible i zones d'ús general. A la resta de zones són prohibides.

Això no obstant, en aquestes zones, l'organisme gestor pot autoritzar actes concrets instats per entitats públiques vinculats a celebracions de festes populars o patronals tradicionals que històricament es venguin duent a terme a la Serra.

2. L'ús comercial d'edificacions i instal·lacions existents i els seus voltants immediats per a la celebració de festes de caràcter privat o familiar, és permesa a les zones d'ús general i zones d'ús compatible, autoritzable a les zones d'ús limitat i prohibida a les zones d'exclusió.

Article 66. Concursos de tir

Els concursos de tir no cinegètics són autoritzables a les zones d'ús general. A la resta de zones estan prohibits.

SECCIÓ II

DISPOSICIONS COMUNS A L'ÀMBIT TERRESTRE I AL MARÍ

CAPÍTOL I

DE LA PRESERVACIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC, ARQUEOLÒGIC, ETNOLÒGIC I CULTURAL

Article 67. Règim general

1. Les administracions públiques competents han d'adoptar les mesures necessàries per a l'adequada preservació del patrimoni històric, arqueològic, etnològic i cultural existent dins l'àmbit territorial d'aquest Pla, ordenant, si escau, els usos compatibles i el règim de visites que en cada cas pugui correspondre.

2. Qualsevol acció que provoqui un deteriorament o alteració del patrimoni històric, arqueològic, etnològic i cultural queda prohibida.

3. Sense perjudici de les competències que puguin correspondre a l'òrgan substantiu competent en matèria de patrimoni històric, qualsevol actuació que afecti a béns del patrimoni històric ubicat dins l'àmbit territorial del Pla tenen la condició d'autoritzables i han de ser, per tant, sotmesos a previ informe preceptiu i vinculant de l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

Article 68. Inventari del patrimoni històric

1. A efectes de protegir, planificar, gestionar i restaurar els béns del patrimoni històric de major rellevància dins l'àmbit territorial del Pla, el Pla rector d'ús i gestió ha d'elaborar un inventari del patrimoni històric. Aquest inventari ha de ser elaborat amb la col·laboració dels òrgans competent en matèria de patrimoni històric.

2. L'inventari ha d'incloure, com a mínim, els béns immobles que es trobin inclosos en qualsevol dels registres o catàlegs que es derivin de l'aplicació de la normativa de protecció del patrimoni històric i cultural tant estatal com autonòmica. L'organisme gestor dels espais naturals protegits pot impulsar la inclusió en els esmentats registres i catàlegs dels elements prèviament inventariats que no gaudeixin de cap figura de protecció jurídica.

3. L'inventari ha d'incorporar, com a mínim, i per a cada un dels béns inventariats, la informació bàsica referida a la seva identificació toponímica i espacial, documentació gràfica o fotogràfica, el grau de protecció i la tipificació d'acord amb les categories definides a la Llei 12/1998 de Patrimoni Històric de les Illes Balears, la proposta de nivell de protecció en atenció a la gradació que prevegi, si escau, el propi inventari i, l'elaboració d'una fitxa amb una descripció mínima de l'element i del seu estat de conservació, de la titularitat, dels usos actuals i altra informació rellevant als efectes de la normativa de patrimoni històric.

4. L'inventari ha de ser sotmès a la consideració de l'òrgan competent en matèria de patrimoni històric per tal que actuï en l'àmbit de les seves competències.

Article 69. Patrimoni etnològic, arqueològic i paleontològic

1. El patrimoni etnològic, arqueològic i paleontològic com a elements integrats en el concepte de patrimoni històric han de ser objecte d'especial esment en l'inventari a què es refereix l'article anterior.

2. Es consideren integrants del patrimoni etnològic les edificacions, les instal·lacions i els altres béns immobles que estan o han estat vinculats a formes de vida, cultura i activitats socials, econòmiques o espirituals tradicionals i que mereixen ser preservats. Amb caràcter enunciatiu, formen part d'aquest patrimoni les barraques de roter, carboner, calciner i d'altres, els aljubs, els forns de calç, les sitges de carboner, els camins empedrats, els pous, les sínies, les marjades, les parets de pedra en sec, els portells, les síquies, les cases de neu, els clapers, les conduccions hidràuliques, les fonts de mina, les piques així com altres bens immobles representatius del patrimoni etnològic.

3. Les actuacions i activitats de qualsevol casta que es duguin a terme dins l'àmbit territorial del Pla han de preveure la possible afectació del patrimoni arqueològic, paleontològic i etnològic i han d'incorporar, si escau, les mesures preventives adients.

Article 70. Convenis de col·laboració

L'organisme gestor dels espais naturals protegits ha de promoure la subscripció de convenis de col·laboració amb els propietaris de finques que contenguin béns integrants del patrimoni històric per tal de mantenir i divulgar els valors ambientals i culturals de l'espai natural protegit. Aquests acords poden consistir en la subscripció de convenis o servitud d'interès mediambiental previstos a l'article 45 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental.

CAPÍTOL II

INVESTIGACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

Article 71. Investigació

1. La conselleria competent en matèria de medi ambient ha de promoure i incentivar la investigació relacionada amb els valors de l'espai.

2. Els projectes o iniciatives d'investigació científica han de ser prèviament autoritzades per l'organisme gestor dels espais naturals protegits. S'ha adjuntar a la sol·licitud una memòria detallada. Al concloure la investigació el sol·licitant entregarà un informe final de l'estudi o projecte i, si escau, un còpia de la seva publicació.

L'accés i l'estada a les zones d'exclusió en el marc de projectes o iniciatives d'investigació científics són autoritzables.⁵

3. El Pla rector d'ús i gestió ha de fixar les línies prioritàries d'investigació. Aquestes línies podran se objecte de ajuts i subvencions i tendran prioritat en l'ús dels equips, instal·lacions i mitjans amb què compti l'espai natural protegit.

Article 72. Educació Ambiental

L'educació ambiental, com a procés de participació ciutadana, s'incorporarà a la gestió de l'espai natural protegit. A tal efecte, el Pla rector d'ús i gestió ha d'establir els mecanismes necessaris per garantir aquesta participació, la qual estarà especialment adreçada als habitants de la Serra.

Article 73. Interpretació Ambiental

1. Constitueix un dels objectius d'aquest Pla, la divulgació dels valors naturals, socioculturals i etnològics de la Serra de Tramuntana. A aquests efectes, l'organisme gestor dels espais naturals ha de promoure campanyes divulgatives i iniciatives per a la sensibilització.

2. La conselleria competent en matèria de medi ambient ha d'habilitar centres de recepció i d'interpretació de la Serra de Tramuntana amb la finalitat de donar a conèixer els seus valors ambientals i socioculturals. De la mateixa manera ha d'habilitar centres d'estada per a escolars i visitants i per a la investigació, que s'han d'ubicar en edificacions existents.

3. El Pla rector d'ús i gestió ha de definir els itineraris adaptats per a l'educació ambiental, els quals per raó dels recursos naturals i etnològics presents, siguin aptes per transmetre els valors i actituds respecte de la Serra de Tramuntana.

CAPÍTOL III

DE L'ACTIVITAT TURÍSTICA

Article 74. Turisme sostenible

1. Als efectes del present capítol i conforme al previst a la legislació turística aplicable, no es consideren oferta turística els refugis, albergs i cases de colònies o establiments d'educació ambiental amb allotjament.

⁵ Paràgraf afegit pel Decret 2/2023, de 23 de gener, esmentat en la nota 1.

2. La Conselleria de Medi Ambient ha de fomentar que els guies degudament acreditats per la Conselleria de Turisme gaudeixin d'una formació especialitzada en la Serra de Tramuntana.

3. Es promourà la pràctica del turisme ecològic —ornitològic, botànic, cinegètic, etc.— i del turisme cultural.

4. La Conselleria de Medi Ambient instarà l'òrgan competent a col·laborar i realitzar un estudi exhaustiu sobre l'oferta i la demanda de les oficines d'informació turística dins l'àmbit del Pla.

5. S'han de promoure noves iniciatives de turisme sostenible.

Article 75. Autoritzacions i concessions

1. Es limitaran els impactes ambientals de les concessions i serveis turístics. La senyalització, il·luminació, horaris de servei, proveïment i demés detalls que puguin afectar el medi s'ajustaran a les directrius que estableixi el Pla rector d'ús i gestió.

2. Els propietaris de terrenys, els productors agrícoles i ramaders tendran preferència a l'hora d'aconseguir concessions i autoritzacions a aquests efectes.

SECCIÓ III ÀMBIT MARÍ

Article 76. Extracció d'àrids

1. És prohibida l'extracció d'àrids per a la construcció en el marc del que disposa l'article 124.2 del Reial Decret 1471/1989, d'1 de desembre, pel qual s'aprova el Reglamento General para desarrollo y ejecución de la Ley 22/1988, de 28 de juliol, de Costas.

2. Així mateix és prohibida la extracció i deposició d'arena i altres sediments amb la finalitat de regenerar platges, excepte els que s'extreguin de la part submergida proximal (*nearshore*) de la pròpia cala o platja objecte de regeneració.

Article 77. Trànsit marí

1. A les zones de bany degudament indicades, és prohibida la navegació esportiva i d'esbarjo i la utilització de qualsevol tipus d'embarcació o mitjà flotant a vela o motor conforme disposa l'article 69 del Reial Decret 1471/1989, d'1 de desembre, pel qual s'aprova el Reglamento General para desarrollo y ejecución de la Ley 22/1988, de 28 de juliol, de Costas.

2. De la mateixa manera en els trams de costa que no estiguin indicats com a zones de bany s'entendrà que aquesta ocupa una franja de mar contiguous a la costa d'una amplària de 200 metres a les platges i 50 metres a la resta de la costa. Dins aquesta franja no es pot navegar a una velocitat superior a 3 nusos, havent-se d'adoptar les precaucions necessàries per a evitar riscos a la seguretat humana.

3. El llançament o varada d'embarcacions s'haurà de fer a través de canals degudament senyalitzats.

4. Queda prohibit qualsevol tipus de vessament des de les embarcacions.

Article 78. Pesca professional

1. Sense perjudici de la normativa sectorial en matèria de pesca, és permesa la pesca professional amb arts menors.
2. La pesca d'arrossegament, d'encerclament i amb palangre de superfície són prohibides.
3. El Pla Rector d'ús i gestió pot establir, d'acord amb l'òrgan competent en matèria de pesca, regulacions més exhaustives sobre modalitats de pesca professional, períodes de veda o talles mínimes i altres circumstàncies.

Article 79. Pesca recreativa

1. Sense perjudici de la normativa sectorial en matèria de pesca, és permesa la pesca recreativa des d'embarcació. La pesca recreativa des de les zones terrestres d'exclusió és prohibida.
2. El Pla rector d'ús i gestió pot establir, d'acord amb l'òrgan competent en matèria de pesca, regulacions més exhaustives sobre modalitats de pesca recreativa, períodes de veda o talles mínimes, nombre de captures, dies permesos i competicions.

Article 80. Pesca submarina

1. La pesca submarina és considerada una activitat autoritzable.
2. El Pla rector d'ús i gestió pot establir, d'acord amb l'òrgan competent en matèria de pesca, regulacions més exhaustives sobre modalitats de pesca submarina, períodes de veda o talles mínimes, nombre de captures, dies permesos i competicions.

Article 81. Protecció d'espècies marines

1. El Pla rector d'ús i gestió pot d'establir, en atenció al seu delicat estat de conservació, d'acord amb l'òrgan competent en matèria de pesca si són espècies afectes a aquesta activitat, restriccions a la captura o aprofitament de determinades espècies marines.
2. La captura de cigarra de mar (*Scyllarides latus*) és una activitat autoritzable.
3. Es prohibida la captura o recol·lecció de la nacra (*Pinna nobilis*).

Article 82. Fondeig

El fondeig, entès com la fixació del sistema d'ancoratge sobre el fons marí, és prohibit sobre praderies de *Posidonia oceanica* i sobre fons de maërl a l'àmbit marí que delimita aquest Pla.

Article 83. Busseig

1. És permès el busseig recreatiu i esportiu a l'àmbit marí que delimita aquest Pla. Els clubs o centres que ofereixin aquesta activitat hauran d'acreditar-se davant l'organisme competent en la gestió dels espais naturals protegits.
El Pla rector d'ús i gestió ha de regular el règim per a la immersió a l'interior de coves submarines determinant la seva possibilitat o no i establint, si n'és el cas, les modalitats d'aquesta visita.
2. Els bussejadors no podran portar en mà ni en les seves embarcacions instruments que es puguin utilitzar per a la pesca o extracció d'espècies marines.
3. Es prohibeix l'alimentació o 'feeding' de les espècies marines.

4. El Pla rector d'ús i gestió pot establir una regulació més restrictiva del busseig, zonals o temporals, atenent als resultats del seguiment d'aquestes zones.

Article 84. Emissaris submarins

Resta prohibida la instal·lació d'emissaris submarins i els seus vessaments en l'àmbit marí que delimita aquesta Pla.

TÍTOL QUART D'ALTRES ACTUACIONS AMB INCIDÈNCIA EN EL MEDI

Article 85. Refugis de muntanya

1. L'activitat de refugi de muntanya té la consideració d'ús autoritzable a tot l'àmbit territorial del Pla amb les condicions que estableix aquest article, sense perjudici d'altres disposicions que siguin d'aplicació.

2. Aquesta activitat ha de desenvolupar-se en edificacions existents.

3. Tots els refugis de muntanya, tant de titularitat pública com privada, s'han d'integrar en una xarxa pública. A aquest efectes la Conselleria de Medi Ambient ha de crear una xarxa pública. Els refugis que s'integrin a aquesta xarxa podran ser autoritzats a referenciar la seva denominació amb la de l'espai natural protegit.

4. Els refugis ubicats a les zones d'exclusió només poden destinar-se a albergar grups científics, d'investigació, de seguiment d'espècies i similars.

Article 86. Albergs, cases de colònies i altres instal·lacions destinades a l'allotjament de grups

1. Els albergs, cases de colònies i altres instal·lacions destinades a l'allotjament de grups tenen la consideració d'activitats autoritzables a tot l'àmbit territorial del Pla, excepte en els sistemes dunars, illots, zones humides, cims, barrancs, penyals i penya-segats i, en tot cas, en les zones d'exclusió en les quals es considera una activitat prohibida, tot això sense perjudici d'altra normativa d'aplicació.

2. Aquestes activitats han de desenvolupar-se en edificacions existents. En el cas que es prestin serveis de manutenció, aquests s'han d'oferir exclusivament als usuaris de l'allotjament. No es pot proporcionar aquest servei complementari al públic en general.

3. A aquestes activitats els serà d'aplicació allò que preveu l'apartat 3 de l'article anterior.

Article 87. Agroturismes i Hotels rurals

1. Els agroturismes, els hotels rurals i altres ofertes complementàries previstes al Decret 62/1995, de 2 de juny, tenen la consideració d'activitats autoritzables a tot l'àmbit territorial del Pla, excepte en els sistemes dunars, illots, zones humides, cims, barrancs, penyals i penya-segats i, en tot cas, en les zones d'exclusió en les quals es considera una activitat prohibida, tot això sense perjudici d'altra normativa d'aplicació.

2. Aquestes activitats han de desenvolupar-se en edificacions existents.

3. A l'àmbit territorial del Pla aquestes activitats no poden incorporar instal·lacions esportives a l'aire lliure, ni a les seves edificacions complementàries.

Article 88. Oferta hotelera

1. L'activitat lligada a nova oferta hotelera té la consideració d'ús prohibit a tot l'àmbit territorial del Pla, amb excepció dels que disposa l'apartat següent.

2. A les zones d'ús general es considera autoritzable l'activitat d'hotel de cinc estrelles en edificacions o instal·lacions de valor etnològic o arquitectònic existents amb l'objectiu de la preservació d'aquests valors. No es permeten ampliacions de la superfície edificada ni les instal·lacions esportives a l'aire lliure annexes.

Article 89. Habitatge unifamiliar aïllat

1. L'ús d'habitatge unifamiliar aïllat, entès com a construcció d'edificis unifamiliars destinats a habitatge de nova planta, té la consideració d'ús prohibit a les zones d'exclusió, zones d'ús limitat i zones d'ús compatible. A les zones d'ús general es considera autoritzable de conformitat amb el que estableixi la normativa territorial i urbanística.

2. Les actuacions de reforma, remodelació o adequació d'aquelles edificacions existents que presentin les característiques arquitectòniques, tipològiques i constructives pròpies de l'habitatge rural tradicional de Mallorca tenen la consideració d'activitats autoritzables, sense perjudici d'altra normativa d'aplicació.

3. Les actuacions previstes a l'apartat anterior tenen la consideració de prohibides a les zones d'exclusió, llevat dels supòsits d'estricta conservació que són autoritzables.

4. El canvi d'ús d'edificacions existents cap a habitatge unifamiliar aïllat és prohibit excepte a les zones d'ús general en les quals es considera autoritzable de conformitat amb l'establert per la normativa territorial i urbanística.

Article 90. Indústria de transformació agrària

1. Les indústries de transformació agrària, enteses com les destinades a emmagatzematge, destriament, classificació, manipulació o primer tractament industrial dels productes agraris i al seu envasat per a la comercialització i distribució es considera una activitat autoritzable, excepte a les zones d'exclusió que es considera prohibida.

2. Aquesta activitat ha de desenvolupar-se sempre en edificacions existents i només podran fer-se les adaptacions i ampliacions que permeti la normativa territorial i urbanística.

3. Les indústries de transformació agrària ubicades a l'àmbit territorial del Pla només són autoritzables en tant es limitin al tractament de productes generats a l'àmbit territorial d'aquest Pla o de la pròpia explotació agrària.

Article 91. Tancaments

1. Dins l'àmbit territorial d'aquest Pla els tancaments s'han d'integrar paisatgísticament. Els tancaments s'han de realitzar preferentment amb paret de pedra en sec, tancament de pastor elèctric, bardisses vegetals amb plantes autòctones i/o malla metàl·lica de 15 per 15 centímetres amb suports de fusta. Amb la finalitat de preservar els pas de la fauna silvestre i evitar la pèrdua de ramat, es podrà substituir aquest tipus de tancament, per altres que compleixin les mateixes finalitats.

2. Totes les tipologies de tancament han de preveure passos per a la fauna silvestre. Els tancaments per evitar la predació que es facin en els horts i jardins previstos en aquest Pla no estan obligats a deixar passos per a la fauna.

3. En cap cas els tancaments poden superar l'altura de 1.5 metres i s'han adaptar a la naturalesa i tipologia del terreny excepte en els casos de caràcter excepcional d'aprofitaments cinegètics, ramaders o agrícoles, que hauran de ser degudament autoritzats.

4. Es prohibeix el tancament de xaragalls i sèquies superficials.

5. El Pla rector d'ús i gestió ha de preveure les actuacions de millora paisatgística relacionada amb els tancaments, impulsant l'establiment de línies d'ajudes i subvencions per a l'adaptació dels tancaments existents i la seva integració en l'entorn. S'ha de potenciar, sempre que sigui possible, l'ús de pedra en sec, els portells de fusta d'ullastre i altres elements típics de la ruralia de la Serra de Tramuntana.

Article 92. Infraestructures d'aparcament i zones accessòries d'estacionament

1. Es considera un ús autoritzable les noves infraestructures d'aparcament que necessàriament s'hagin d'ubicar dins l'àmbit territorial que delimita aquesta Pla, sempre que siguin públics i s'ubiquin a les zones d'ús general i vora els vials existents i es projectin com a annexes a centres o punts de recepció o d'interpretació per als visitants de l'espai natural protegit. En la resta de casos i zones es consideren un ús prohibit.

2. El Pla rector d'ús i gestió ha de fixar les característiques constructives dels nous aparcaments i les mesures correctores i d'integració paisatgística, tant per els de nova construcció com per als que ja es troben operatius.

3. El que estableix aquest article no és d'aplicació a les petites zones d'estacionament accessòries a les àrees recreatives o d'acampada i altres serveis d'ús públic que es puguin dur a terme segons el que preveu aquest Pla. El Pla rector d'ús i gestió ha de regular la capacitat, característiques, condicions i modalitats d'aquestes zones d'estacionament.

Article 93. Camps de golf

A tot l'àmbit territorial d'aquest Pla es considera ús prohibit els nous camps de golf així com la seva oferta complementària.

Article 94. Proveïment i estalvi energètic

1. Les administracions públiques han de prioritzar les actuacions que millorin, mitjançant un proveïment energètic suficient i respectuós amb el medi natural, les condicions de vida de la població resident. Per això, i amb la finalitat de contribuir a la sostenibilitat quant als recursos energètics i a la minimització de l'efecte hivernacle i l'escalfament global planetari, les edificacions ubicades dins l'àmbit territorial d'aquest Pla, hauran de preveure sistemes d'estalvi energètic. Les administracions han d'impulsar línies d'ajuts i subvencions per assolir aquests objectius.

2. Els projectes de remodelació o de noves edificacions que es puguin executar d'acord amb les determinacions d'aquest Pla, i sempre que no contravinguin altra normativa i tècnicament siguin viables, hauran de preveure la instal·lació d'elements per a la captació d'energia solar i eòlica. En tots els casos els projectes de reforma o de noves edificacions han d'incloure la instal·lació de serveis d'aigua calenta mitjançant dispositius solars tèrmics.

3. Les edificacions conformes amb la normativa urbanística tendran prioritat en els ajuts i subvencions de l'administració establerts per a la implantació de sistemes de

proveïment individual mitjançant energies netes, especialment la solar tant fotovoltaica com tèrmica i l'eòlica.

4. Es considera un ús prohibit dins l'àmbit territorial del Pla la implantació de aerogeneradors i de parcs eòlics, sense perjudici de l'establert a l'apartat anterior per al proveïment individual d'edificacions.

5. Sense perjudici de les regles generals ja exposades, transcorreguts dos anys des de l'entrada en vigor del PORN i sempre que sia necessari per assolir la producció d'energies renovables exigida per la unió europea, mitjançant el PRUG o una modificació del mateix, dins l'àmbit de les zones d'ús compatible i ús general es podrà preveure la implantació de un màxim de dos centres de producció d'energies renovables sota els següents condicionants:

- els centres de producció d'energies renovables no es podran ubicar a zones protegides per la Xarxa Natura 2000, ni a les zones declarades reserva natural integral o especial, llocs d'interès científic o monument natural ni a les zones qualificades com ANEI d'alt nivell de protecció al PTI de Mallorca.
- els respectius projectes hauran de contar amb l'informe favorable d'impacte ambiental, que haurà de valorar especialment l'afecció a les espècies i tindrà caràcter vinculant.
- l'autorització substantiva serà provisional. Transcorreguts cinc anys de la posada en marxa del respectiu centre l'autorització podrà ser revocada o modificada per raons ambientals amb dret a indemnització en cas de que el seguiment del pla de vigilància ambiental demostrï unes afeccions molt negatives a la flora i/o fauna de l'indret.

Article 95. Esteses aèries i telecomunicacions

1. La instal·lació de noves esteses elèctriques o l'ampliació de les existents a les zones d'exclusió es considera un ús prohibit. A les zones d'ús limitat aquestes actuacions només són prohibides a les àrees grafiades a l'annex cartogràfic II.4. A la resta de zones són autoritzables, tenint en compte que es podran instal·lar noves línies elèctriques o ampliar-se les existents, tant quant a potència com a extensió, només quan un estudi de viabilitat sobre la implantació de l'energia solar o eòlica, que s'ha de presentar juntament amb la sol·licitud, palesi que aquests sistemes no són viables en el cas concret. Tant les noves esteses com l'ampliació de les existents, han de discorre soterrades pels vials existents o les seves voreres.

2. Amb la finalitat de minimitzar l'impacte de les línies aèries existents, el Pla rector d'ús i gestió ha de:

- Realitzar un inventari dels punts on més freqüentment es produeixen accidents per electrocució i/o col·lisió d'aus establint les mesures correctores per a evitar aquests accidents.
- Definir un pla de soterrament progressiu de les esteses elèctriques i de telecomunicacions per tal de minimitzar l'impacte visual i ecològic.

3. Les administracions han d'establir línies de subvencions per al soterrament de línies aèries existents.

4. Dins l'àmbit territorial del Pla es prohibeix la instal·lació de noves antenes i repetidors de radiofreqüència. Se n'exceptuen les de caràcter domèstic i aquelles de servei públic i forces i cossos de seguretat que no puguin ubicar-se a llocs alternatius

fora de l'àmbit d'aquest Pla. Una vegada hagin complert la seva funció és obligatori el seu desmantellament per part del titular.

5. El Pla rector d'ús i gestió podrà delimitar zones per a la concentració de les antenes i repetidors de radiofreqüència existents.

Article 96. Xarxa viària i mobilitat

1. Tota actuació de millora o condicionament de les vies existents dins l'àmbit territorial del Pla, qualsevol sia la seva tipologia, modalitat o titularitat, s'ha de dur a terme considerant el caràcter protegit d'aquest espai natural protegit i reduint tant com sigui possible els impactes que es generin.

2. Dins l'àmbit territorial d'aquest Pla no poden obrir-se noves carreteres ni rondes, igualment resta prohibida l'obertura de nous vials i camins amb l'excepció dels necessaris per a la prevenció i extinció d'incendis, els quals han d'estar recollits en els plans de defensa contra incendis forestals. L'habilitació de senders, pistes forestals o altre tipus de vies vinculades a l'oferta d'ús públic o a l'eliminació de biomassa forestal residual es considera autoritzable. A falta d'aquesta vinculació i, en qualsevol cas, en les zones d'exclusió, aquesta habilitació és prohibida.

3. El Pla rector d'ús i gestió ha de tipificar i regular l'ús dels camins existents. En qualsevol cas, l'ús dels camins i vials ha de quedar sempre expedit als propietaris i els seus autoritzats, els serveis ambientals relacionats amb la gestió de l'espai, els d'urgència, de protecció civil, sanitaris o similars.

4. Queda prohibit el trànsit rodat camp a través amb excepció del necessari per al desenvolupament de les tasques agrícoles i silvícoles. Així mateix per tal d'evitar el processos erosius és prohibit l'ús de dreceres, a les quals, el pla rector d'ús i gestió aplicarà sistemes de restauració i revegetació amb la finalitat d'establir un únic itinerari i així evitar l'erosió.

5. El Pla rector d'ús i gestió dissenyarà una xarxa específica d'itineraris tenint en compte el seu ús per a vehicles a motor, excursionistes, ciclistes o per a cavalls, per tal de compatibilitzar aquestes activitats amb la conservació dels recursos naturals, la integritat de les propietats, permetent l'accés, tant com sigui possible, als indrets costaners i altres punts singulars de paisatge i patrimoni. La xarxa d'itineraris s'ha de fer preferentment sobre vials de titularitat pública, sense perjudici que mitjançant convenis d'interès mediambiental amb els propietaris es puguin oferir sobre itineraris de propietat privada.

6. L'organisme gestor dels espais naturals protegits ha de fomentar la utilització de mitjans de transport no contaminants i respectuosos amb el medi ambient.

Article 97. Residus

1. Queden prohibits els abocaments i vessaments de residus en l'àmbit territorial d'aquest Pla. Les administracions públiques han de realitzar campanyes de sensibilització i promoció específiques per a una millor recollida selectiva i per potenciar la reducció, reutilització i reciclatge dels residus.

2. El Pla rector d'ús i gestió ha d'establir els criteris i característiques generals i preferències d'ubicació dels punt de recollida de residus, tenint en compte l'impacte visual i l'afectació dels valors naturals.

3. S'ha de potenciar, mitjançant ajuts i subvencions, el compostatge de residus orgànics tant per a usos familiars com a agrícoles.

4. Es prohibeix dins l'àmbit territorial del Pla, la implantació de plantes de transferència i tractament de residus orgànics i inorgànics, així com les destinades al tractament de residus de construcció, voluminosos i vehicles fora d'ús. Se n'exceptuen les petites instal·lacions que puguin crear-se per fer compost, a les zones d'ús compatible i ús general, les quals hauran d'estar associades a una explotació agrària, i hauran de ser informades per l'organisme gestor dels espais naturals protegits.

Article 98. Publicitat

1. Sense perjudici de la senyalització relacionada amb l'espai natural protegit i dels establiments i serveis que s'ubiquin dins l'àmbit territorial d'aquest Pla, es prohibeix qualsevol tipus de publicitat sigui aquesta fixa, mòbil o sonora. El Pla rector d'ús i gestió ha d'establir les directrius estètiques que han de complir aquests establiments i els serveis quant a publicitat i retolació.

2. No es poden instal·lar tanques publicitàries dins l'àmbit territorial del Pla.

TÍTOL CINQUÈ PROMOCIÓ SOCIOECONÒMICA

Article 99. De la promoció socioeconòmica

1. Les administracions públiques, han de promoure mesures de caràcter socioeconòmic en el medi rural i, en l'àmbit de les seves competències, han d'implantar o facilitar totes aquelles mesures de desenvolupament sostenible que siguin possibles en el seu àmbit.

2. La conselleria competent en matèria de medi ambient promourà l'ús i difusió d'una etiqueta o distintiu referenciat amb el nom de l'espai natural protegit, que es podrà utilitzar en els productes o activitats agràries, industrials, comercials o de serveis relacionades amb la conservació i el desenvolupament sostenible d'aquestes àrees. L'ús d'aquesta etiqueta o distintiu quedarà limitat als casos expressament autoritzats pel Govern de les Illes Balears. En els supòsits afectats per normativa relativa a denominacions d'origen, indicacions geogràfiques, designacions d'origen i altres relacionades amb les produccions agroalimentàries o d'etiquetatge en general, serà necessari l'acreditació del previ compliment d'aquestes normatives.

3. Les administracions públiques promouran la formació laboral en activitats compatibles amb la conservació dels valors naturals i del patrimoni dins l'àmbit territorial d'aquest Pla.

Article 100. Línies de promoció socioeconòmica

1. Els serveis relacionats amb l'ús públic, com els de visita, hostatge i altres usos de lleure esmentats en el present Pla, tenen la consideració de prioritaris per a la diversificació de rendes i el desenvolupament rural. Els agricultors i propietaris de terrenys, i les seves associacions, tindran prioritat per a l'explotació i concessió dels serveis públics ubicats dins l'àmbit territorial del Pla i que no siguin executats directament per les administracions públiques.

2. S'han d'activar també mecanismes adreçats a l'aprofitament de la biomassa forestal. A aquests efectes, l'òrgan forestal ha de catalitzar l'interrelació, en termes econòmics, entre els propietaris d'aquests aprofitaments i el sector forestal,

promovent la implantació, en els equipaments i infraestructures dels serveis públics, de sistemes d'autogeneració per ecocombustió.

3. S'han d'aplicar mesures per al foment de l'artesania i la gastronomia de la zona, i s'ha de promoure la presència de les produccions agroalimentàries als mercats i fires per tal de facilitar la difusió de la seva producció.

4. S'han d'habilitar els mecanismes per a la promoció exterior de la zona a nivell, autonòmic, nacional i internacional, per a donar a conèixer i difondre els valors naturals de l'espai, les seves produccions i la seva oferta d'ús públic.

A aquests efectes es promourà la formació de guies especialitzats establint, si n'és el cas, sistemes d'acreditació del personal que presti aquests serveis.

5. Les administracions públiques han d'implantar sistemes d'informació sobre les línies de subvenció i altres mesures de foment a les quals poden tenir accés les poblacions locals.

TÍTOL SISÈ

ACTUACIONS QUE S'HAURAN DE SOTMETRE AL PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL. AVALUACIÓ DE REPERCUSIONS A LA XARXA ECOLÒGICA EUROPEA NATURA 2000

Article 101. Plans, programes, projectes i actuacions que requeriran avaluació d'impacte ambiental

1. Els plans o projectes que, segons la normativa sectorial estiguin sotmesos a procediments d'avaluació d'impacte ambiental i/o avaluació ambiental estratègica de forma no preceptiva, i que es vulguin desenvolupar dins l'àmbit territorial d'aquest Pla, s'han de considerar sotmesos de forma obligatòria a aquests procediments, amb el contingut, tramitació i metodologia expressats a la normativa específica.

2. Així mateix, dins l'àmbit territorial d'aquest Pla, a més del que preveu la normativa específica, s'han de sotmetre obligatòriament als procediments d'avaluació d'impacte ambiental i/o avaluació ambiental estratègica, les actuacions següents:

- Aprofitaments forestals no tradicionals quan utilitzin maquinària pesant, llevat dels desplegats a les zones d'ús general o d'ús compatible.
- Instal·lacions intensives ramaderes o avícoles.
- Aquicultura intensiva i extensiva.
- Infraestructures industrials d'agricultura o ramaderia intensiva.
- Jardins botànics i nuclis zoològics.
- Reforma o condicionament de carreteres, rondes, vials i camins existents, i habilitació de nous senders i pistes forestals.
- Tractament fitosanitari per combatre plagues en terrenys forestals i campanyes extraordinàries de tractament fitosanitari en terrenys agrícoles.
- Indústries de captació d'aigua i indústries embotelladores d'aigua, incloent l'ampliació i/o reforma.
- Dessaladores, potabilitzadores i noves EDARs per a nuclis de població o ampliació de les existents.
- Obres hidràuliques i de canalitzacions de fonts.
- Línies de transport d'energia elèctrica, infraestructures i conduccions de telecomunicacions.

- Nous aeròdroms i heliports.
- Restauració d'abocadors, pedreres i sòls degradats.
- Extraccions d'arenes, dragats i altres materials dels fons marí.
- Infraestructures i obres en el litoral.
- Projectes per a la creació d'itineraris i per al desenvolupament d'activitats lúdico-esportives per part d'empreses o particulars amb fins lucratiu.
- Àrees recreatives, zones d'acampada i càmpings.
- Zones d'aparcament públic de vehicles.
- Camps de boies pel fondeig regulat d'embarcacions.

En el cas que aquestes actuacions no estiguin compreses dins el llistat de actuacions subjectes de l'annexa 1 de la Llei 11/2006, de 14 de setembre, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les Illes Balears, s'entendrà que han de passar el procediment previst en els articles 40 i següents de la mateixa llei

Article 102. Afeccions a la Xarxa Natura 2000

1. Els plans o projectes relacionats amb activitats i actuacions considerades permeses en aquest Pla i que es desenvolupin dins les zones declarades com a Lloc d'importància comunitària, Zona d'Especial Protecció per a les Aus o Zona Especial de Conservació (Xarxa Natura 2000), en atenció a que no afecten apreciablement els esmentats llocs, no han de sotmetre's a l'avaluació de les repercussions ambientals que preveu l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).

2. Les actuacions llistades en l'apartat 2 de l'article anterior es considera que poden afectar apreciablement els llocs de la Xarxa Natura 2000 esmentats i, per tant, s'han de sotmetre a avaluació de les repercussions ambientals. A aquest efecte el pla, programa o projecte ha d'anar acompanyat d'un estudi de les repercussions ambientals en relació amb els objectius de conservació com exigeix l'article 39.2 de la Llei 5/2005 esmentada.

3. Els informes que, d'acord amb el que estableix aquest Pla, hagi d'emetre l'organisme gestor dels espais naturals protegits i que afectin a llocs de la Xarxa Natura 2000 han de contenir de manera separada les valoracions sobre afeccions als hàbitats, espècies o hàbitats de les espècies de les Directives 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i fauna silvestres i de la Directiva 79/409/CE del Consell, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

De conformitat amb el que preveu l'article 31.8 de la Llei estatal 43/2003, de 21 de novembre, de Monts, el present Pla té la consideració de Pla d'ordenació dels recursos forestals.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera

Fins que no s'aprovi el Pla rector d'ús i gestió, les referències que conté aquest Pla d'ordenació dels recursos naturals a les regulacions del Pla rector d'ús i gestió per a l'informe o autorització d'usos o activitats, llevat que aquest Pla d'ordenació dels recursos naturals estableixi expressament que s'ha d'esperar a les regulacions que contingui el Pla rector d'ús i gestió, han de substituir-se per un informe de la Direcció General de Biodiversitat.

Disposició transitòria segona

Els nuclis zoològics autoritzats en el moment de l'aprovació d'aquest Pla, que allotgin espècies de fauna al·lòctona i/o exòtica, tenen un termini màxim de deu anys, comptadors des de la seva entrada en vigor, per reconvertir-se en un nucli zoològic exclusivament d'espècies autòctones.

III. ANNEXOS CARTOGRÀFICS-NORMATIUS⁶ (...)

⁶ Vegeu [BOIB núm. 54 Ext., d'11 d'abril de 2007](#). Cal tenir en compte les modificacions efectuades pel Decret 2/2023, de 23 de gener ([BOIB núm. 13, de 28 de gener de 2023](#)), esmentat en la nota 1, que:

- a) Afegeix al plànol 644-6 de l'apartat II.2 de l'Annex cartogràfic-normatiu del Pla, un segon plànol denominat 644-6 bis, que el substitueix respecte l'àmbit en què coincideixen i que s'adjunta com a annex a aquest Decret.
- b) Afegeix al plànol 644-7 de l'apartat II.2 de l'Annex cartogràfic-normatiu del Pla, un segon plànol denominat 644-7 bis, que el substitueix respecte l'àmbit en què coincideixen i que s'adjunta com a annex a aquest Decret.
- c) Afegeix al plànol 670-3 de l'apartat II.2 de l'Annex cartogràfic-normatiu del Pla, un segon plànol denominat 670-3 bis, que el substitueix respecte l'àmbit en què coincideixen i que s'adjunta com a annex a aquest Decret.